ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΑΓΙΑΤΗΣ

Πώς να παίξετε ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΠΡΑΚΤΙΚΟ
ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΑΜΠΛΑΤΟΥΡΑΣ

How to play Bouzouki

EASY TO LEARN PRACTICAL METHOD
WITH TABLATURE

fagotto books

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το Μπουζούκι είναι **λαϊκό όργανο**. Η εξάσκηση ακολούθησε τον πατροπαράδοτο τρόπο διδασκαλίας. Η βασική μέθοδος (η πρώτη δηλαδή γνωριμία με το όργανο) ήταν μακρόχρονη, κουραστική και πολλές φορές απογοητευτική γιά το μαθητή.
Σήμερα το Μπουζούκι χρησιμοποιείται και σε χώρους πέραν της Λαϊκής μας Μουσικής. Αυτό δημιούργησε την ανάγκη, η βασική μέθοδος να είναι γρήγορη, ευκολονόητη και πλουσιότερη μουσικά.
Ο τρόπος σημειογραφίας που χρησιμοποιείται στη μέθοδο, νομίζω ότι καλύπτει σε έναν ικανοποιητικό βαθμό τα παραπάνω.
Αυτό δε σημαίνει ότι όλα πλέον είναι εύκολα. Είναι απαραίτητο να ακολουθεί ο μαθητής τη σειρά των μαθημάτων έστω κι' αν μερικά του φαίνονται εύκολα ή γνωστά. Χρειάζεται επιμονή και διαρκή εξάσκηση ακολουθώντας τη σωστή ρυθμική αγωγή.
Τα θέματα τεχνικής και δεξιοτεχνίας του οργάνου θα αναφερθούν σε ειδικό τεύχος που θα εκδοθεί και θα αποτελεί συνέχεια αυτής της μεθόδου.

Λοιπόν! Καλή Μελέτη
Χ. Παγιάτης
Αθήνα 1988

Δυό λόγια από τον δεξιοτέχνη του Μπουζουκιού Χρήστο Νικολόπουλο.

Η μέθοδος αυτή του Χ. Παγιάτη είναι ένα σύγχρονο δείγμα διδασκαλίας γιά τους νέους μαθητές του μπουζουκιού. Οι τρόποι εκμάθησης που περιγράφονται σ' αυτή τη μέθοδο γιά τη μελωδική γραμμή των δρόμων είναι ό,τι ακριβώς διδαχτήκαμε από τους παλαιότερους. Επίσης οι ασκήσεις της μεθόδου είναι τέτοιες που ανταποκρίνονται στις σημερινές ανάγκες της δεξιοτεχνίας του μπουζουκιού.
Εύχομαι καλή επιτυχία στους νέους.

Χρήστος Νικολόπουλος
Μουσικοσυνθέτης
Αθήνα, Δεκέμβρης 1988

PREFACE

The bouzouki has been a popular instrument. For many years the way of learning how to play passed from one generation of traditional players to the next. The basic method (the first approach to the instrument) was long, tiring and sometimes frustrating for the student. Nowadays the bouzouki is used beyond the limits of our traditional music. So, a new basic method fast, easy to understand and richer was needed. The notation used (tablature) covers to a satisfying point all the modern needs. That does not mean it is easy. It's necessary for the student to follow the succession of the lessons even though some of them may seem easy or already taught. It takes patience and continuous practicing to succeed.
The technique and the skill of the instrument will be mentioned in another issue published later.

Good Luck!
H. Payatis
Athens 1988

A few words by the bouzouki player Christos Nikolopoulos.

The method by H. Payatis is a modern teaching system for new students of bouzouki. The ways of learning used in this method are exactly what we were taught by the «old bouzouki players».
The exercises are made to meet the modern needs of the skill of the bouzouki.
I wish good luck to the young Bouzouki players.

Christos Nikolopoulos
Composer
Athens, December 1988

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

CONTENTS

Πως να διαβάσετε αυτό το βιβλίο

Οι ασκήσεις που υπάρχουν σ' αυτό το βιβλίο παρουσιάζονται τόσο με την κλασσική σημειογραφία (πεντάγραμμο & νότες) όσο και με το πρακτικό σύστημα της ταμπλατούρας γιά όποιον θέλει να ασχοληθεί εντελώς πρακτικά. Επιπλέον βοήθεια θα υπάρχει και με τα ειδικά διαγράμματα που θα παριστάνουν την ταστιέρα του οργάνου.

How to read this book

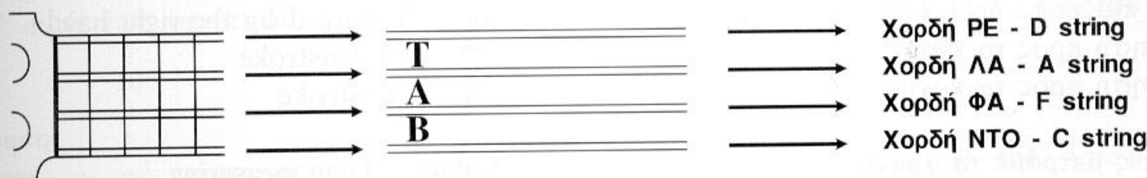
The exercises of this book are presented both the classical way (staff and notes) and in the tablature way for those who want to study music more easily. Moreover there will be extra help provided by the diagrams depicting the bouzouki fretboard.

Επεξήγηση της σημειογραφίας με το σύστημα της ταμπλατούρας (TAB)

Πως συσχετίζονται οι τέσσερις διπλές χορδές του μπουζουκιού στο σύστημα (TAB)

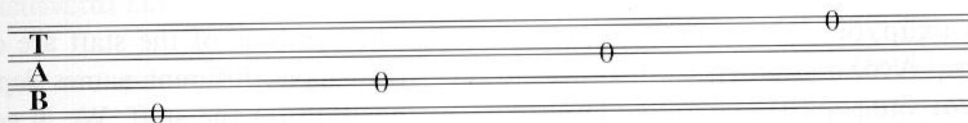
Tablature (TAB) explanation

Correlations of the four double strings with TAB system

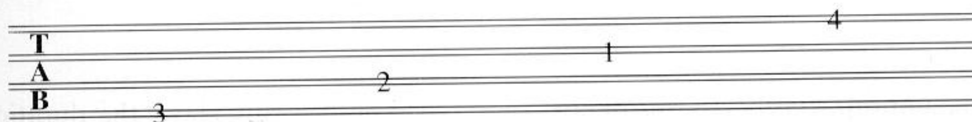
Όταν παίζουμε ελεύθερες (ανοιχτές) χορδές τοποθετούμε την ένδειξη 0.

When we play open strings the indication is 0

Όταν πιέζουμε τα τάστα γιά να ακουστούν οι άλλες νότες χρησιμοποιούμε αριθμούς που δείχνουν το τάστο που πρέπει να χρησιμοποιήσουμε.

If we want to produce the other notes we have to press beside the relative fret. The number shows the fret we use.

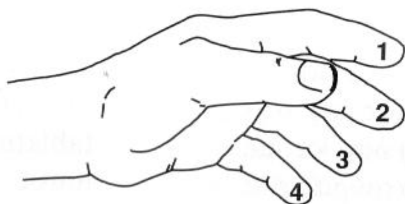
Αυτό σημαίνει ότι πιέζουμε πρώτα τη χορδή ΝΤΟ δίπλα από το 3ο τάστο μετά τη χορδή ΦΑ στο 2ο τάστο και στη συνέχεια τη χορδή ΛΑ στο 1ο τάστο και τη χορδή PE στο 4ο τάστο.

This means that we first play the C string by pressing the third fret, then the F string on the 2nd fret and afterwards the A string on the 1st fret and the D string on the 4th fret.

Συμβολισμός δακτύλων αριστερού χεριού

Left hand fingering

1 = Δείκτης
2 = Μέσος
3 = Παράμεσος
4 = Μικρός

1 = Index-finger
2 = Middle-finger
3 = Ring-finger
4 = Little-finger

Οι αριθμοί δίπλα στις νότες δείχνουν τα δάκτυλα του αριστερού χεριού που πρέπει να χρησιμοποιήσετε.

The numbers beside the notes show the corresponding fingers of the left hand that we must use.

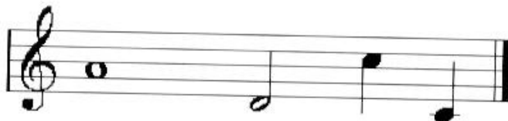
Τα σύμβολα ⊓ & V δείχνουν την κίνηση της πένας που παίζει το δεξί χέρι.
⊓ = κίνηση πρός τα κάτω
V = κίνηση πρός τα πάνω

The symbols ⊓ and V show the movement of the pick played by the right hand.
⊓ = downstroke
V = upstroke

Αξίες - Πώς μετράμε το χρόνο

Values - Time measuring

Η μουσική γράφεται στο πεντάγραμμο.

Music is written on the staff.

Τα σύμβολα που υπάρχουν στο πεντάγραμμο ονομάζονται νότες. Ανάλογα με τη θέση τους σ' αυτό έχουν και διαφορετικό όνομα. Την ονομασία τους θα γνωρίσουμε αργότερα αναλυτικά. Στο σημείο αυτό θα δούμε τις μορφές πού εμφανίζονται.

The symbols of the staff are called notes and they have different names depending on their position on the staff. We 'll get to know their names later on. At this point we 'll see the different forms they can have.

Σάν ολόκληρο = 𝅝 = whole note
ήμισυ = 𝅗𝅥 = half note
τέταρτο = ♩ = quarter note

Οι μορφές αυτές υποδηλώνουν τη διάρκεια της κάθε νότας

These forms show the duration of each note.

Έτσι το ολόκληρο 𝅝 = 4 χρόνους
το ήμισυ 𝅗𝅥 = 2 χρόνους
το τέταρτο ♩ = 1 χρόνο

i.e. whole note 𝅝 = 4 beats
half note 𝅗𝅥 = 2 beats
quarter note ♩ = 1 beat

Το χρόνο τον μετράμε πρακτικά με το πέλμα του ποδιού. Μία κίνηση του ποδιού είναι μία **θέση (θ)** και μία **άρση (α)** και ισοδυναμεί με ένα χρόνο.

We measure time by using the rhythmical tapping of the foot. One beat is divided into one **down move** and one **up move**.

Θέση - Down When your foot is down

Αρση - Up When your foot is up

Άλλος (πιό σίγουρος) τρόπος γιά το μέτρημα του χρόνου είναι η χρήση κάποιου μετρονόμου. Ο μετρονόμος ρυθμίζεται ανάλογα με την ταχύτητα που πρέπει να εκτελεστεί κάποια άσκηση. Σχετικές ενδείξεις με αριθμούς θα υπάρχουν σε κάθε άσκηση που θα υποδηλώνουν τρία στάδια μελέτης π.χ.
♩ = 59 σημαίνει ότι σε κάθε ήχο του μετρονόμου σ' αυτή την ταχύτητα μετράμε ένα χρόνο.

Another more precise way to measure time is the use of the metronome. The metronome is adjusted according to the speed in which a specific exercise must be performed. Relative instructions with figures will appear in every exercise to show three stages of study i.e.

♩ = 59 means that in every sound of the metronome in this speed we measure one beat.

Παρατήρηση
Οι διάφορες μορφές που εμφανίζονται οι νότες πρέπει να γίνουν κατανοητές και από τους μαθητές που έχουν πρόθεση να μελετήσουν μόνο από την ταμπλατούρα γιατί έτσι θα γνωρίζουν τον χρόνο που διαρκεί ο κάθε αριθμός που σημειώνεται εκεί.

Note
The various forms of the notes must be learned also by the students who want to study only by TAB because this way they will know the exact duration of time that this figure indicates.

Γιά το κούρδισμα του μπουζουκιού βλέπε σελίδα 80

For the tuning of bouzouki see page 80

ΜΑΘΗΜΑ 1ο

Ανοιχτές Χορδές

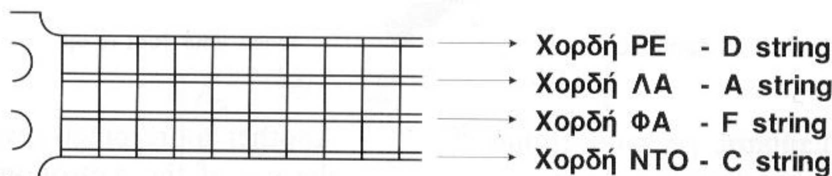
Στο ακόλουθο σχήμα σημειώνονται οι ονομασίες των τεσσάρων χορδών του οργάνου.

LESSON 1

Open Strings

In the next picture you can see the names of the four strings of the instrument.

Σχήμα #1 - Pict. #1

1 Άσκηση σε ελεύθερες χορδές

1 Exercise with open strings

♩ = 59-74-80...87

ΝΤΟ ΦΑ ΛΑ ΡΕ
1 2 3 4
C F A D

2 Άσκηση σε ελεύθερες χορδές

2 Exercise with open strings

♩ = 59-74-80...87

ΜΑΘΗΜΑ 2ο

2η θέση

Στο ακόλουθο σχήμα σημειώνεται η τοποθέτηση των δακτύλων του αριστερού χεριού. Το 1ο δάκτυλο πατά το 2ο τάστο. Αυτό σημαίνει ότι παίζουμε στη 2η θέση της ταστιέρας. Την 2η θέση θα την παίξουμε σε συνδυασμό με τις ελεύθερες χορδές.

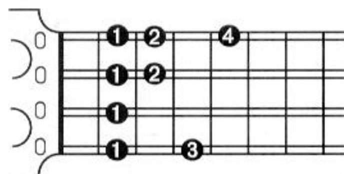
LESSON 2

2nd position

In the next picture you can see the fingering of the left hand. The first finger on the 2nd fret. That means that you play on the 2nd position of the fretboard.

You will play on the 2nd position in combination with the open strings.

Σχήμα #2 - Pict. #2

Οι φθόγγοι στην 2η θέση της ταστιέρας **The notes on the second position**

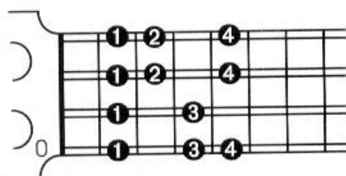
0	1	3	0	1	0
ΝΤΟ	ΡΕ	ΜΙ	ΦΑ	ΣΟΛ	ΛΑ
C	D	E	F	G	A
TAB 0	2	4	0	2	0

1	2	0	1	2	4
ΣΙ	ΝΤΟ	ΡΕ	ΜΙ	ΦΑ	ΣΟΛ
B	C	D	E	F	G
TAB 2	3	0	2	3	5

Στο ακόλουθο σχήμα φαίνεται η δακτυλοθεσία στη 2η θέση χωρίς να παίζουμε ελεύθερες τις χορδές, εκτός από τη χορδή ΝΤΟ.

In the next picture you can see the fingering on the second position without playing the open strings except for the fourth string (C).

Σχήμα #3 - Pict. #3

Οι φθόγγοι στην 2η θέση της ταστιέρας

The notes on the second position

0	1	3	4	1	3
ΝΤΟ C	ΡΕ D	ΜΙ E	ΦΑ F	ΣΟΛ G	ΛΑ A
TAB 0	2	4	5	2	4

1	2	4	1	2	4
ΣΙ B	ΝΤΟ C	ΡΕ D	ΜΙ E	ΦΑ F	ΣΟΛ G
TAB 2	3	5	2	3	5

μέτρο measure

Το μέρος που περιλαμβάνεται ανάμεσα σε δύο γραμμές που χωρίζουν κάθετα το πεντάγραμμο και την **TAB** ονομάζεται **μέτρο**. Το μέτρο κάθε φορά έχει τόσες κινήσεις όσες σημειώνονται στην αρχή της μελωδίας με ένα κλάσμα.

The space between two successive barlines is called **measure**. Each measure must have as many beats as shown by the fraction at the beginning of the first staff.

Άσκηση δεξιοτεχνίας στη 2η θέση

Technical study on the 2nd position

Σημείωση:
Παίξτε την παραπάνω άσκηση δεξιοτεχνίας και με ελεύθερες τις χορδές.

Note:
Play the above exercise with open strings too.

ΜΑΘΗΜΑ 3ο

LESSON 3

Παύσεις

Μία μελωδία δεν αποτελείται μόνο από ήχους αλλά και από παύσεις. Παύση στη Μουσική ονομάζουμε την «απόλυτη σιωπή». Υπάρχουν τόσες αξίες των παύσεων όσες αντίστοιχα και των φθογγοσήμων. Στον παρακάτω πίνακα σημειώνονται η ονομασία, ο συμβολισμός και η αντιστοιχία των παύσεων με τα φθογγόσημα.

Rests

Music is not just sounds, but rests as Rest in music is called the absolute si There are as many rest values as corresponding notes. In the chart below can see the names of the rests, their sy and the corresponding notes.

Πίνακας - Chart

Ονομασία - Name	Συμβολισμός - Notation	Αντίστοιχο φθογγόσημο Equivalent note
παύση ολοκλήρου whole rest		
παύση μισού half rest		
παύση τετάρτου quarter rest		

Προσοχή! Η σωστή εκτέλεση μιάς μελωδίας με παύσεις επιτυγχάνεται αν:

1) Κρατήσουμε σταθερό τον χρόνο της μελωδίας με τη βοήθεια του μετρονόμου και
2) Εκτελέσουμε τις παύσεις της μελωδίας έτσι ώστε η διάρκειά τους να είναι ακριβώς ίση με αυτή των αντίστοιχων φθογγοσήμων.

Attention! The good performance of mus achieved by :

1) Keeping the time stable with the help metronome and
2) Playing the rests, accurately.

Λαϊκή μελωδία με παύσεις

Traditional tune with rests

Σημείωση:
Η προηγούμενη μελωδία είναι διασκευή της εισαγωγής του τραγουδιού *«Μπουφετζής»* που έχει γράψει ο Ι. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ, σε χρόνο 4/4.

Note:
This tune is a variation of the introduction of the song *«Boufetzis»* composed by G. PAPA-IOANOU.

Λαϊκή μελωδία με παύσεις

Traditional tune with rests

♩ = 95-105-115...125

Μετρώ 1 - 2 - 3 - 4
Count 1 - 2 - 3 - 4

Σημείωση:
Αυτή η μελωδία είναι μία διασκευή του λαϊκού τραγουδιού με τίτλο *«Καϊξής»*.

Note:
This tune is a variation of an old traditional song titled *«Kaixis»*.

Άσκηση δεξιοτεχνίας με παύσεις

Technical study with rests

♩ = 65-75-85...135

ΜΑΘΗΜΑ 4ο

Τεχνική μπαρέ

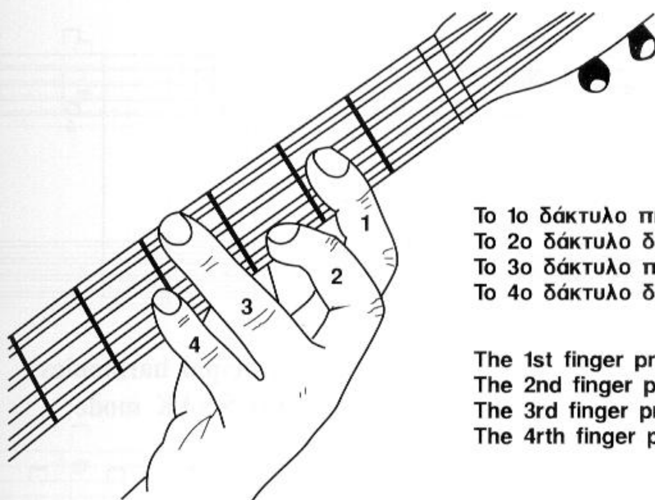
Στο παρακάτω παράδειγμα σημειώνεται η συγχορδία ΜΙ Μινόρε στη 2η θέση με την τεχνική Μπαρέ. Η τοποθέτηση του 1ου δακτύλου παράλληλα με το επίπεδο της ταστιέρας γιά να πατήσει τις χορδές ονομάζεται τεχνική Μπαρέ.

LESSON 4

«Barre» technique

In the following picture you can see the E minor chord on the 2nd position by «Barre» technique. When the first finger presses all the four strings is called «Grand Barre».

Σχήμα #4 - Pict. #4

Το 1ο δάκτυλο πιέζει τρείς χορδές στο 2ο τάστο
Το 2ο δάκτυλο δεν πιέζει καμία χορδή
Το 3ο δάκτυλο πιέζει την 4η χορδή στο 4ο τάστο
Το 4ο δάκτυλο δεν πιέζει καμία χορδή

The 1st finger presses three strings on the 2nd fret
The 2nd finger presses no string
The 3rd finger presses the 4rth string on the 4rth fret
The 4rth finger presses no string

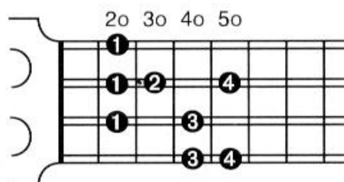
ΔΡΟΜΟΣ ΜΙ ΟΥΣΑΚ

Στο ακόλουθο σχήμα σημειώνεται ο δρόμος ΜΙ Ουσάκ στην 2η θέση.

E OUSSAK MODE

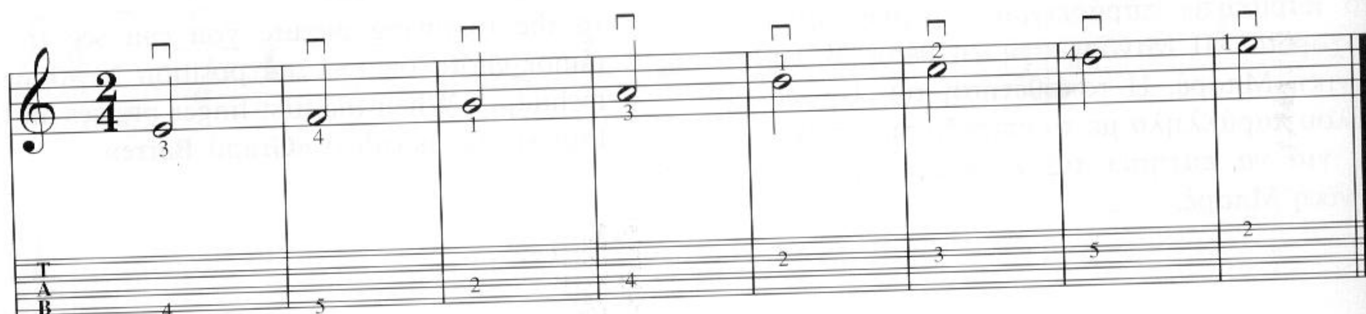
In the next picture you can see the E oussak mode on the 2nd position.

Σχήμα #5 - Pict. #5

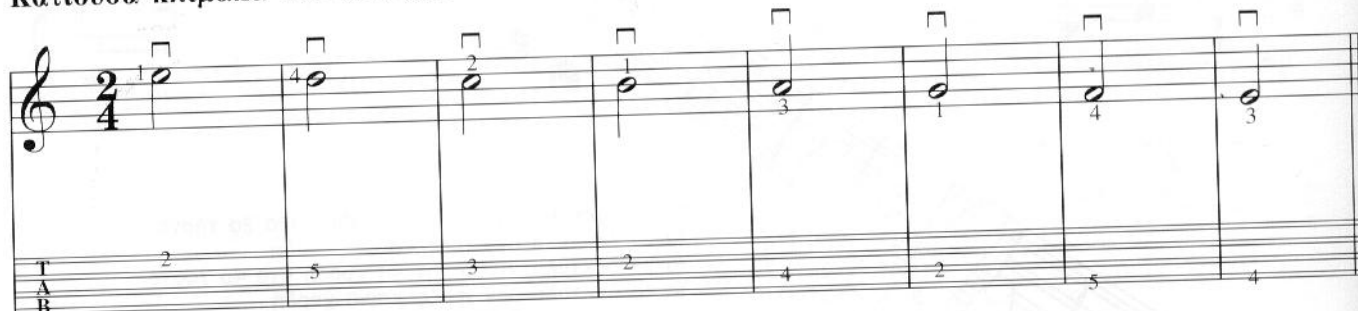
Ανιούσα κλίμακα ΜΙ ΟΥΣΑΚ

E Oussak mode (ascending)

Κατιούσα κλίμακα ΜΙ ΟΥΣΑΚ

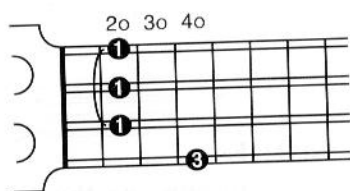
E Oussak mode (descending)

Οι κύριες συγχορδίες του δρόμου ΜΙ ΟΥΣΑΚ

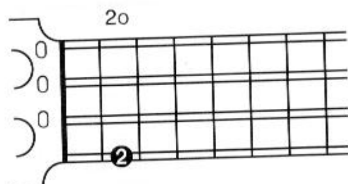
The principal harmonies of E OUSSAK mode

ΜΙ μινόρε

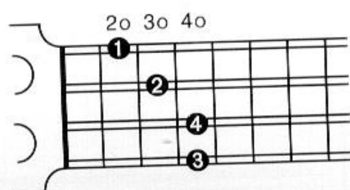

ΡΕ μινόρε

ΛΑ μινόρε

Λαϊκη μελωδία σε δρόμο ΜΙ Ουσάκ

Traditional tune in E oussak mode

♩ = 70-80-90...100

ΜΑΘΗΜΑ 5ο

Όγδοα

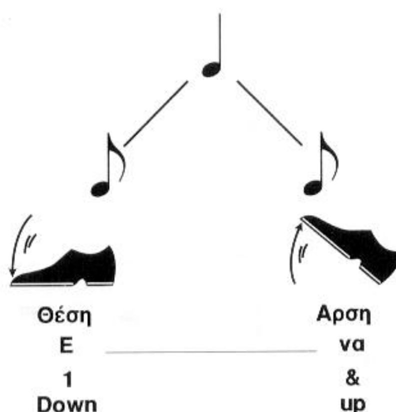
Ένα τέταρτο είναι ίσο με δύο όγδοα (♩=♪+♪).
Η παύση ογδόου σημειώνεται με το σύμβολο (𝄾).
Τα δύο όγδοα ενός τετάρτου παίζονται το πρώτο στη θέση του ποδιού και το δεύτερο στην άρση του ποδιού.
Η πένα ακολουθεί την κίνηση του ποδιού. Δηλαδή στη θέση του ποδιού η πένα χτυπάει τις χορδές πρός τα κάτω (⊓) ενώ στην άρση του ποδιού η πένα χτυπάει τις χορδές πρός τα πάνω (V).

LESSON 5

Eighth notes

A quarter note equals two eighth notes (♩=♪+♪).
The eighth rest is represented by the symbol (𝄾).
The two eighth notes of a quarter are played the first downbeat and the 2nd upbeat.
The right hand movement is down-stroke (⊓) for the first one and up-stroke (V) for the second.

Σχήμα #6 - Pict. #6

Λαϊκή μελωδία με όγδοα.

Traditional tune with eighth notes.

♩ = 80-90-100...120

Τι τα θές | τι τα θές | πά - ντα έ - τσι είν' | η ζω - ή ...

Σημείωση:
Το θέμα αυτό είναι ένα απόσπασμα από το τραγούδι του Β. ΤΣΙΤΣΑΝΗ με τίτλο *«Τι τα θές»*.

Note:
This tune is part of a song by V. TSITSANIS titled *«Ti ta thes»*.

Λαϊκή μελωδία με όγδοα | **Traditional tune with eighth notes**

♩ = 80-90-100...120

... Πά - με στο Φά - λη - ρο έ

'ι - βα - λα εί - ναι α - στρο - φε - γγιά έ - 'ι - βα - λα ...

Σημείωση:
Το θέμα αυτό είναι ένα απόσπασμα από το τραγούδι του Α. ΧΑΤΖΗΧΡΗΣΤΟΥ με τίτλο *«Πάμε στο Φάληρο»*.

Note:
This tune is part of a song by A. HATZI-CHRISTOS titled *«Pame sto Faliro»*.

Πληροφορία:
Σε κάθε μέτρο έχουμε ισχυρές και ασθενείς κινήσεις. Π.χ. στο μέτρο **4/4** ισχυρές κινήσεις είναι η 1η και η 3η ενώ ασθενείς είναι η 2η και η 4η. Σε κάθε μέτρο όλες οι άρσεις είναι ασθενείς κινήσεις.

Information:
Each measure has strong and weak beats i.e. in **4/4** measure strong beats are the 1st and the 3rd whilst weak beats are the 2nd and the 4th. In every measure all the upbeats are weak beats.

Άσκηση δεξιοτεχνίας με όγδοα

Technical study with eighth notes

♩ = 65-75-85...100

ΜΑΘΗΜΑ 6ο

LESSON 6

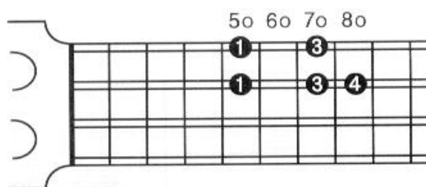
5η θέση

Στο ακόλουθο σχήμα σημειώνεται η δακτυλοθεσία γιά την 5η θέση.

5th position

In the next picture you can see the fingering on the 5th position.

Σχήμα #7 - Pict. #7

Οι φθόγγοι στην 5η θέση

The notes on the 5th position

1 3 4 1 3

Λά

T A B: 5 7 8 5 7

Σημεία επανάληψης

Repetition marks

A | B |: Γ | Δ | E :| Z

παίζουμε: Α-Β-Γ-Δ-Ε-Γ-Δ-Ε-Ζ

Play: A-B-Γ-Δ-E-Γ-Δ-E-Z

A |: B | 1. Γ | Δ :| 2. E | Z

παίζουμε: Α-Β-Γ-Δ-Β-Ε-Ζ

Play: A-B-Γ-Δ-B-E-Z

Λαϊκή μελωδία στην 2η και 5η θέση (με σημεία επανάληψης)

Traditional tune on the 2nd and 5th position (with repetition marks)

2η θέση — 5η θέση

Μαύ - ρα μά - τια μαύ - ρα φρύ - δια κα - τσα - ρά μαύ - ρα - α - α μαλ- λιά
ά - σπρο πρό - σω - πο σαν κρί - νο και στο μά - γου -

2η θέση

1. 2.

λο - ο - ο ε - λιά.

Σημείωση:
Η μελωδία αυτή είναι απόσπασμα από το τραγούδι που έγραψε ο Μ. ΒΑΜΒΑΚΑΡΗΣ με τίτλο *«Μαύρα μάτια, μαύρα φρύδια»*.

Note:
This tune is part of a song by M. VAMVAKARIS titled *«Mavra matia mavra frydia»*.

ΜΑΘΗΜΑ 7ο

Παρεστιγμένα φθογγόσημα

Τοποθετώντας μιά τελεία δεξιά από ένα φθογγόσημο ή μία παύση αυξάνουμε τη διάρκεια (αυτού του φθογγοσήμου ή της παύσης) κατά το μισό της αξίας τους.
Η τελεία αυτή ονομάζεται **στιγμή διαρκείας**.
Τα φθογγόσημα που έχουν στιγμή διαρκείας ονομάζονται παρεστιγμένα και οι παύσεις (αντίστοιχα) παρεστιγμένες.
Γιά παράδειγμα ένα μισό παρεστιγμένο θα έχει διάρκεια ίση με ένα μισό και ένα τέταρτο.

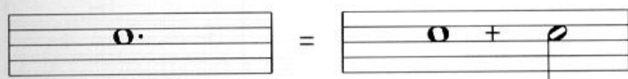
LESSON 7

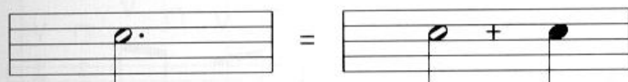
Dotted notes

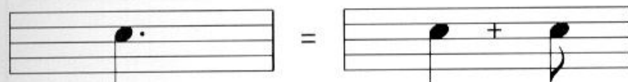
When there is a dot on the right of a note or a rest, its duration is increased by half of its value.
These notes are called dotted notes and rests are also called dotted rests.
For example a dotted halfnote equals a halfnote plus a quarter note.

Πίνακας - Chart

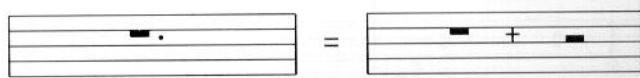
Φθογγόσημα - Notes

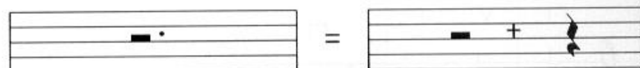

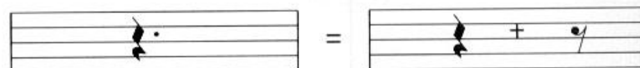

Παύσεις - Rests

Λαϊκή μελωδία με παρεστιγμένα μισά

Traditional tune with dotted half notes

Έ - λα να πά - με τσά - ρκα μιά βρα - δυά

στο Φά - λη - ρο θα πά - με πέ - ρα στις Τζι - - τζι -

φιές ν' α - κού - σου - με μπου - ζού - κια

με ό - μορ - φες πεν - νιές έ - για

μό - λα έ - για μό,

για - λό για - λό.

Σημείωση:
Η μελωδία αυτή είναι απόσπασμα από το τραγούδι του Α. ΧΑΤΖΗΧΡΗΣΤΟΥ με τίτλο *«Έλα να πάμε τσάρκα»*.

Note:
This tune is part of a song by A. HATZI-CHRISTOS titled *«Ela na pame tsarka»*.

Λαϊκή μελωδία
με παρεστιγμένα τέταρτα

Traditional tune
with dotted quarter notes

2η θέση — 5η θέση — 2η θέση

Θα σε πε - ρι - μέ - νω α - πό - ψε
γιά να δείς πως οι Ρε -
να με βρείς στις Τζι - τζι - φιές
-μπέ - τες
ό - μορ - φες περ - νούν βρα - δυές
έ - λα μι - κρό μου χα - διά - ρι - κό μου
έ - λα μι - ά βρα - δυά.

Σημείωση:
Η μελωδία αυτή είναι απόσπασμα από το τραγούδι του Α. ΧΑΤΖΗΧΡΗΣΤΟΥ με τίτλο *«Θα σε περιμένω απόψε»*.

Note:
This tune is part of a song by A. HATZICHRISTOS titled *«Tha se perimeno apopse»*.

Άσκηση δεξιοτεχνίας
με παρεστιγμένα τέταρτα

Technical study
with dotted quarter notes

♩ = 80-90-100...120

Σημείωση:
Το (**C**), που υπάρχει δίπλα από το κλειδί του Σόλ προέρχεται από το Αγγλικό «**C**ommon time» και ισοδυναμεί με χρόνο 4/4.

Note:
The (**C**) after the treble clef comes from the English term «**C**ommon time» and equals the time of 4/4.

ΜΑΘΗΜΑ 8ο

LESSON 8

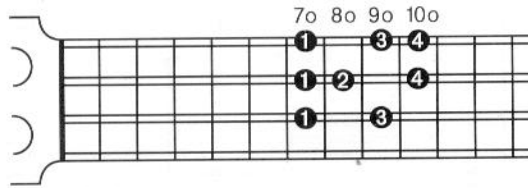
7η θέση

Στο ακόλουθο σχήμα σημειώνεται η δακτυλοθεσία γιά την 7η θέση.

7th position

In the next picture you can see the fingering of the 7th position.

Σχήμα #8 - Pict. #8

Οι φθόγγοι στην 7η θέση

The notes on the 7th position

ΣΙ ΝΤΟ

ΔΡΟΜΟΣ ΝΤΟ ΜΑΤΖΟΡΕ

C MAJOR SCALE

Ανιούσα κλίμακα ΝΤΟ Ματζόρε

C major scale (ascending)

1η-1st βαθμίδα-degree | 2η-2nd | 3η-3rd | 4η-4th | 5η-5th | 6η-6th | 7η-7th | 8η-8th

Κατιούσα κλίμακα ΝΤΟ Ματζόρε

C major scale (descending)

ΤΙ ΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑΙ ΒΑΘΜΙΔΕΣ

Σε ένα Δρόμο οι φθόγγοι που «σχηματίζουν» τη μελωδική του γραμμή ονομάζονται βαθμίδες. Στο Δρόμο ΝΤΟ Ματζόρε 1η βαθμίδα είναι ο φθόγγος ΝΤΟ, 2η βαθμίδα είναι ο φθόγγος ΡΕ, 3η βαθμίδα είναι ο φθόγγος ΜΙ, 4η βαθμίδα είναι ο φθόγγος ΦΑ, 5η βαθμίδα είναι ο φθόγγος ΣΟΛ, 6η βαθμίδα είναι ο φθόγγος ΛΑ και 7η βαθμίδα είναι ο φθόγγος ΣΙ. Από αυτές τις βαθμίδες μερικές «παίζουν» ένα «ιδιαίτερο» ρόλο στο Δρόμο. Συγκεκριμένα η 1η βαθμίδα, η 4η βαθμίδα και η 5η βαθμίδα θεωρούνται κύριες βαθμίδες. Σε αυτές τις βαθμίδες συναντάμε και τις Κύριες συγχορδίες του Δρόμου. Όπου οι κύριες βαθμίδες είναι διαφορετικές θα υπάρχει ειδική αναφορά.

ABOUT DEGREES

The notes of a scale are called degrees.
In the C major scale the note C is the first degree, D is the second, E is the 3rd, F is the fourth, G is the fifth, A is the sixth and B is the seventh. The 1st, 4th and 5th degrees are the principal degrees of the scale. The principal harmonies of a scale are based on the principal degrees.
Where the principal degrees are different, there will be a note.

Κύριες συγχορδίες του δρόμου ΝΤΟ ΜΑΤΖΟΡΕ

α. Στο φθόγγο ΝΤΟ αν προσθέσουμε τους φθόγγους ΜΙ και ΣΟΛ θα σχηματίσουμε τη συγχορδία ΝΤΟ Ματζόρε (βλέπε παρ. 1).
β. Με τον ίδιο τρόπο, αν προσθέσουμε τους φθόγγους ΛΑ και ΝΤΟ στο φθόγγο ΦΑ θα σχηματίσουμε τη συγχορδία ΦΑ Ματζόρε (βλέπε παρ. 2).
γ. Επίσης, αν προσθέσουμε στο φθόγγο ΣΟΛ τους φθόγγους ΣΙ και ΡΕ, θα σχηματίσουμε τη συγχορδία ΣΟΛ Ματζόρε (βλέπε παρ. 3).

The principal harmonies of the C MAJOR SCALE

a. The notes C-E-G played at the same time form the C Major chord (example 1).

b. In the same way, the notes A-C-F played at the same time form the F Major chord (example 2).

c. The notes G-B-D form the G Major chord (example 3).

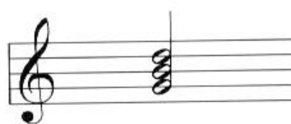
παράδειγμα 1
example 1

παράδειγμα 2
example 2

παράδειγμα 3
example 3

Οι κύριες συγχορδίες του δρόμου ΝΤΟ ματζόρε πάνω στην ταστιέρα

The principal harmonies of the C major scale on the fretboard

ΝΤΟ ΜΑΤΖΟΡΕ
C Major

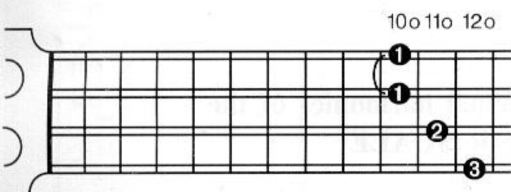

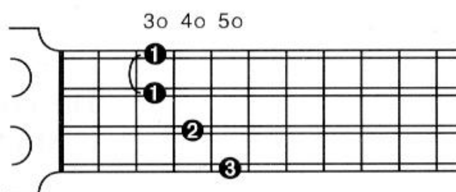
ΦΑ ΜΑΤΖΟΡΕ
F Major

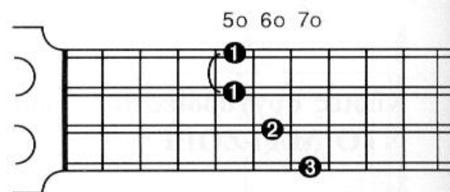

ΣΟΛ ΜΑΤΖΟΡΕ
G Major

Άσκηση δεξιοτεχνίας σε δρόμο
ΝΤΟ Ματζόρε στην 7η θέση

Technical study in the C major scale
on the 7th position

♩ = 90-100-110...120

ΜΑΘΗΜΑ 9ο

Συγκοπή

Όταν σε ένα μέτρο τονίζονται οι ασθενείς κινήσεις, έχουμε το φαινόμενο της συγκοπής. Στη Λαϊκή Μουσική παρατηρείται αρκετές φορές.

LESSON 9

Syncopation

Syncopation is the emphasizing on the upbeats of a measure.
In the Greek traditional music syncopation is quite common.

Λαϊκή μελωδία
στην συγκοπή ογδόου - τετάρτου

Traditional tune with syncopation

Έ - μα - θα κυ - ρά πώς έ - χεις βάρ - κα για - λό

Σημείωση:

1) Το απόσπασμα αυτό είναι από το τραγούδι του Β. ΤΣΙΤΣΑΝΗ με τίτλο *«Βάρκα γιαλό»*.

2) Συγκοπή σε αυτό το τραγούδι έχουμε στη φράση «βάρ-κα για-...».

Note:

1) This part is from the song *«Varka gialo»* by V. TSITSANIS .

2) There is a syncopation in the 4th measure of this tune.

Λαϊκή μελωδία με συγκοπή — **Traditional tune with syncopation**

5η θέση

... Πολ - λές φο - ρές μου

7η θέση

λές πώς θα φύ - γεις πολ - λές πλη - γές μέσ'

5η θέση — 7η θέση

την καρ - διά α - νοί - γεις πολ - λές φο - ρές με

9η θέση — 7η θέση

τυ - ρα - νάς και με πλη - γώ - νεις και με πο - νάς.

Σημείωση:
Η μελωδία αυτή είναι απόσπασμα από το τραγούδι με τίτλο *«Πολλές φορές»* που έγραψε ο Μ. ΧΙΩΤΗΣ.

Note:
This tune is part of the song titled *«Poles fores»* by M. CHIOTIS.

ΜΑΘΗΜΑ 10ο

Σύζευξη διαρκείας

Σύζευξη διαρκείας ονομάζεται μία καμπύλη γραμμή (όπως φαίνεται στο παράδειγμα) που «ενώνει» δύο ή και περισσότερα φθογγόσημα της ίδιας οξύτητας αλλά διαφορετικής ή και ίδιας διαρκείας.
Συγκεκριμένα στο παράδειγμα δεν θα παίξουμε δύο μισά ΝΤΟ αλλά ένα ολόκληρο ΝΤΟ.

LESSON 9

Tied notes

When two notes of the same pitch but of different (and or same) duration are tied by a curved line, we have the tied notes, where we don't play the 2nd one but we add its value to the first one.

παράδειγμα 1 **example 1**

παράδειγμα 2 **example 2**

παράδειγμα 3 **example 3**

Λαϊκή μελωδία με σύζευξη διαρκείας

Traditional tune with tied notes

Θέ - λω να γί - - - - - - - νω μπου - φε -

τζής - - - - - - σε τούρ - κι - κους - - - - - τε - κέ - δες

Σημείωση:
Το θέμα αυτό είναι ένα απόσπασμα από το τραγούδι του Ι. ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ με τίτλο *«Μπουφετζής»*.

Note:
This tune is part of song titled *«Boufetzis»* by I. PAPAIOANNOU.

Λαϊκή μελωδία με σύζευξη διαρκείας — **Traditional tune with tied notes**

Ό - σ' α - ξί - ζεις ε - σύ κι' η καρ -
άν - δρες πο - θούν στην καρ -

διά σου η χρυ - σή δεν α - ξί - ζουν μα - ζί ο ου - ρα -
διά σου να μπούν κι' ε - πει - δη μ' α - γα - πάς με μι -

1.

νός κι' ό - λη η γή κι' ό - λη η γή ό - λοι οι
σούν με μι - σούν με μι - σούν ....

2.

Σημείωση:
Το θέμα αυτό είναι βασισμένο στη μελωδία του τραγουδιού *«Όσο αξίζεις εσύ»* που έχει γράψει ο Α. ΚΑΛΔΑΡΑΣ.

Note:
This tune is based on a song called *«Osso axizis essi»* composed by A. KALDARAS.

ΜΑΘΗΜΑ 11ο

LESSON 11

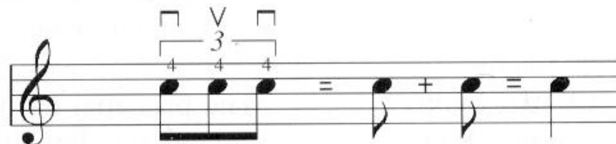
Τρίηχα

Τρία φθογγόσημα της ίδιας αξίας ενωμένα με μία καμπύλη (όπως φαίνεται στο παράδειγμα) αποτελούν ένα τρίηχο, που έχει διάρκεια ίση με δύο φθογγόσημα της ίδιας αξίας.

Triplets

Three notes of the same value in the same beat are called a triplet see example. Triplet notes are indicated by the number 3 above a bracket that joins the 1st and the 3rd notes.

Τρίηχα ογδόων - Eighth triplets

Δρόμος ΛΑ διατονικός μινόρε

Η δακτυλοθεσία στο Δρόμο αυτό είναι άλλη γιά την ανιούσα κλίμακα και άλλη γιά την κατιούσα. Οι διαφορές παρουσιάζονται στη χορδή ΡΕ. Παρατηρείστε τα σχήματα.

A minor scale

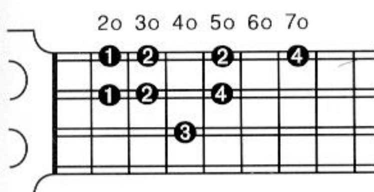
The fingerings of the A minor scale are different for the ascending and the descending scales. Notice the pictures.

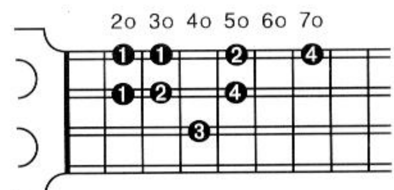
Ανιούσα κλίμακα ΛΑ Διατονική Μινόρε — **A minor scale (ascending)**

Κατιούσα κλίμακα ΛΑ Διατονική Μινόρε — **A minor scale (descending)**

Σημειώσεις:

1) Σύμφωνα με τα παραπάνω παρατηρούμε ότι ο Δρόμος ΛΑ Διατονικός Μινόρε έχει ίδια κατιούσα κλίμακα με την ανιούσα.

2) Ο Δρόμος Διατονικός Μινόρε στην Λαϊκή Μουσική ονομάζεται ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΣ ΜΙΝΟΡΕ.

Notes:

1) According to the above, A minor scale ascends and descends in the same way.

2) The minor scale is used very often in the traditional music of the islands.

Οι κύριες συγχορδίες του δρόμου ΛΑ διατονικού μινόρε

Κύριες συγχορδίες στο δρόμο ΛΑ Διατονικό Μινόρε έχουμε (όπως και στο Δρόμο ΝΤΟ Ματζόρε) στις εξής βαθμίδες: 1η (ΛΑ), 4η (ΡΕ), 5η (ΜΙ) και σχηματίζονται με τον ίδιο τρόπο όπως και στο Δρόμο Ματζόρε. Οι συγχορδίες του Δρόμου ΛΑ Διατονικού Μινόρε είναι οι εξής : ΛΑ-, ΡΕ-, ΜΙ- και έχουν αναφερθεί στο Δρόμο ΜΙ Ουσάκ.

The principal harmonies of the A minor scale

The principal harmonies of the A minor scale are on the 1st, 4th and 5th degrees and are formed as in Major scale. The principal harmonies of the A minor scale are Am, Dm, Em and we have already mentioned them in the E OUSSAK mode.

Άσκηση δεξιοτεχνίας σε Δρόμο ΛΑ Διατονικό Μινόρε

Technical study in the A Minor scale

ΜΑΘΗΜΑ 12ο

Σημεία αλλοίωσης

Τα σημεία αλλοίωσης είναι η δίεση (♯), η ύφεση (♭) και η αναίρεση (♮).
Η Δίεση ανεβάζει τον φθόγγο κατά ένα ημιτόνιο. Η Ύφεση κατεβάζει τον φθόγγο κατά ένα ημιτόνιο και η Αναίρεση επαναφέρει τον φθόγγο στη φυσική του «κατάσταση».

LESSON 12

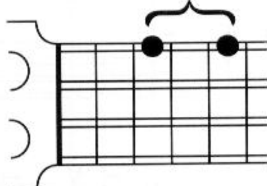
Accidentals

The accidentals are the sharp (♯), flat (♭) and the natural sign (♮).
The sharp sign raises the note by a halftone (one fret). The flat sign lowers the note by a halftone and the natural sign cancels any of the other signs.

Παράδειγμα 1 - Example 1

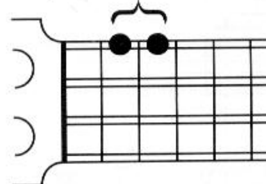
Τόνος - Tone

Παράδειγμα 2 - Example 2

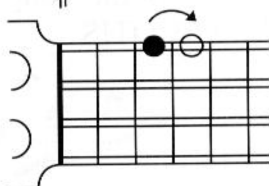
Ημιτόνιο - Half tone

Παράδειγμα 3 - Example 3

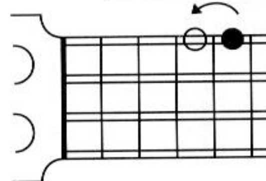
♯ : Δίεση - Sharp sign

Παράδειγμα 4 - Example 4

♭ : Ύφεση - Flat sign

Βασική παρατήρηση:

Όταν μετά το κλειδί του ΣΟΛ υπάρχει κάποιο σημείο αλλοίωσης ονομάζεται οπλισμός. Στο παράδειγμα που σημειώνεται παρακάτω παρατηρούμε ότι μετά το κλειδί του ΣΟΛ υπάρχει μία ύφεση (♭) στο φθόγγο ΣΙ. Αυτός είναι ο οπλισμός της μελωδίας και σημαίνει ότι όλοι οι φθόγγοι ΣΙ της μελωδίας θα παιχθούν (ΣΙ♭) εκτός και αν έχουν μπροστά τους το σημείο της αναίρεσης (♮) οπότε θα παιχθούν φυσικά.

Note:

One or more sharp or flat signs after a treble clef is called key signature.
In the following example the flat sign (♭) on the third line, where we have the note B means that we always play the note B lowered by a halftone (one fret), unless if there is a natural sign (♮).

Λαϊκή μελωδία με αλλοιώσεις

Traditional tune with accidentals

Πά - ρε το δά - κρυ μου πά - ρε το

δά - κρυ μου να τό 'χεις συν - τρο - φιά σου πά-ρε τον πό - νο μου κ.λπ.

Σημείωση:

Το θέμα αυτό είναι από το τραγούδι με τίτλο *«Πάρε το δάκρυ μου»* που έγραψε ο Μ. ΧΙΩΤΗΣ.

Note:

this tune is from the song *«Pare to dakry mou»* by M. CHIOTIS.

ΜΑΘΗΜΑ 13ο

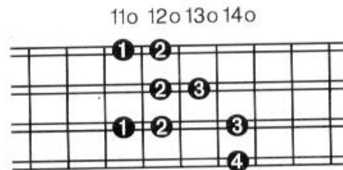
Δρόμος ΡΕ αρμονικός μινόρε

Η δακτυλοθεσία σε κλειστή θέση γιά το Δρόμο αυτό σημειώνεται στο ακόλουθο σχήμα. Όταν όμως παίζουμε μία μελωδία (όπως π.χ. την Φραγκοσυριανή που αναφέρεται παρακάτω) η δακτυλοθεσία είναι διαφορετική.

LESSON 13

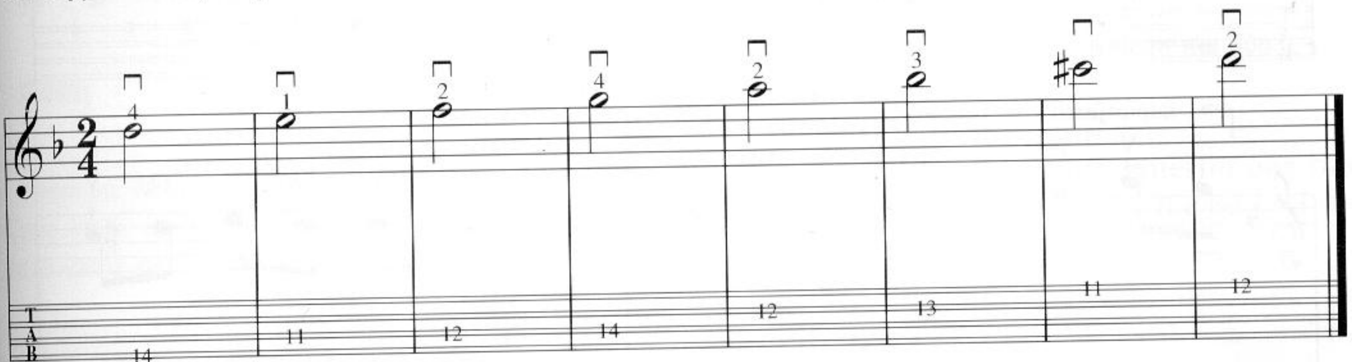
D harmonic minor

You can see the fingering of the D Harmonic Minor in the next picture (with no open strings).

Οι φθόγγοι του Δρόμου ΡΕ Αρμονικού μινόρε

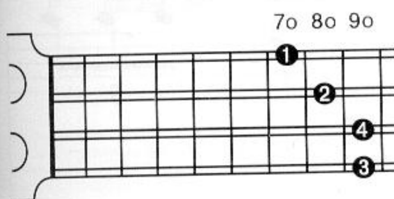
The D Harmonic Minor scale

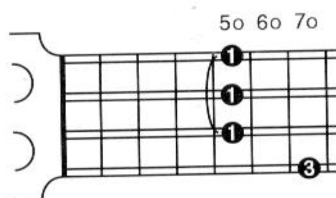
Οι κύριες συγχορδίες του δρόμου ΡΕ αρμονικού μινόρε

The principal harmonies of the D Harmonic Minor Scale

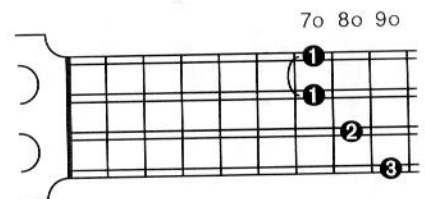
Ρέ μινόρε - D minor

Σόλ μινόρε - G minor

Λά ματζόρε - A

Φραγκοσυριανή (ΡΕ Αρμονικός Μινόρε)

Fragosyriani (tune in D harmonic minor)

♩ = 60-70-80...90

Περάσματα του 1ου δακτύλου

2η θέση

περάσματα του 1ου δακτύλου

2η θέση

Σημείωση: Το τραγούδι αυτό είναι γραμμένο από τον Μ. ΒΑΜΒΑΚΑΡΗ.

Note: This song is composed by M. VAMVAKARIS.

ΜΑΘΗΜΑ 14ο

Δέκατα έκτα

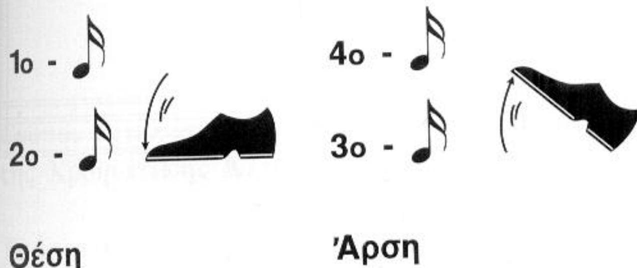
Το δέκατο έκτο συμβολίζεται με το σημείο (𝅘𝅥𝅯). Η παύση δεκάτου έκτου συμβολίζεται με το σημείο (𝄿).
Τέσσερα δέκατα έκτα έχουν ίση χρονική αξία με ένα τέταρτο (δηλ. ♩=𝅘𝅥𝅯+𝅘𝅥𝅯+𝅘𝅥𝅯+𝅘𝅥𝅯). Συνεπώς δύο δέκατα έκτα είναι ίσα με ένα όγδοο.

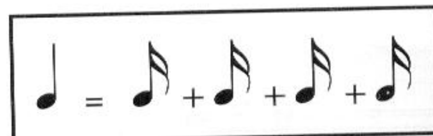
LESSON 14

Sixteenth notes

The sixteenth notes are represented by (𝅘𝅥𝅯) and the sixteenth rest by (𝄿).
A group of four sixteenth notes equals a quarter note. So two sixteenth notes equal one eighth note (♩=𝅘𝅥𝅯+𝅘𝅥𝅯+𝅘𝅥𝅯+𝅘𝅥𝅯).

Παραστατικά

**Τα τέσσερα 𝅘𝅥𝅯 τα μετράμε σε μία κίνηση ενός τετάρτου.
Δηλαδή μετράμε δύο 𝅘𝅥𝅯 στη θέση και δύο στην άρση.**

Τα τέσσερα δέκατα έκτα τα μετράμε σε μία κίνηση ενός τετάρτου. Δηλαδή, μετράμε δύο δέκατα έκτα στη θέση και δύο στην άρση.

We play the four sixteenth notes in one beat, the first two downbeat and the second two upbeat.

ΓΚΑΡΣΟΝΑ

GARSONA

♩ = 90-100-110...120

1.

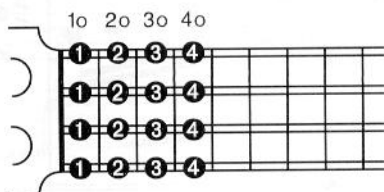
Απλή χρωματική κλίμακα

Το Μάθημα αναφέρεται στην Χρωματική κλίμακα. Συγκρίνοντας τα σχήματα α & β, συμπεραίνουμε ότι η χρωματική κλίμακα «μεταφέρεται σχηματικά» και παίζεται σε κάθε θέση της ταστιέρας.

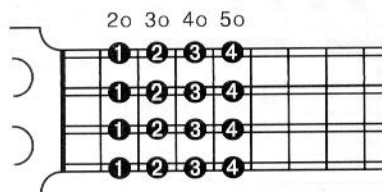
Chromatic scale

You can play any chromatic scale by moving the same fingering on the fretboard. Look at the following pictures.

Σχήμα α - Pict. 1

Σχήμα β - Pict. 2

Ανιούσα χρωματική κλίμακα στην 1η θέση

Chromatic Scale (ascending)

♩ = 75-85-95...165

Κατιούσα χρωματική κλίμακα στην 1η θέση

Chromatic Scale (descending)

Τρόποι εκτέλεσης της Χρωματικής Κλίμακας

α) Τρόποι κίνησης της πέννας:
1. (⊓ V ⊓ V) 2. (V V V V) 3. (⊓ V ⊓ V)
4. (V ⊓ V ⊓) 5. (⊓ ⊓ ⊓ ⊓) 6. (V V V ⊓)
7. (⊓ V ⊓ ⊓).

β) Τρόποι εναλλαγής των δακτύλων-τάστων γιά την Ανιούσα Χρωματική Κλίμακα:
1. (1-2-3-4) 2. (1-3-2-4) 3. (1-4-2-3) 4. (1-3-4-2)
5. (3-4-1-2) 6. (3-2-4-1) 7. (3-1-2-4) 8. (4-3-1-2)
9. (2-1-3-4) 10. (3-2-1-4).

γ) Τρόποι εναλλαγής των δακτύλων-τάστων γιά την Κατιούσα Χρωματική Κλίμακα:
1. (4-3-2-1) 2. (4-2-3-1) 3. (4-1-3-2) 4. (4-2-1-3)
5. (2-1-4-3) 6. (2-3-1-4) 7. (2-4-3-1) 8. (1-2-4-3)
9. (3-4-2-1) 10. (3-2-1-4).

Αυτή η άσκηση θα μελετάται καθημερινά και θα εκτελείται προσεκτικά.

Ways of playing the chromatic scale.

a) Pick movements:
1. (⊓ V ⊓ V) 2. (V V V V) 3. (⊓ V ⊓ V)
4. (V ⊓ V ⊓) 5. (⊓ ⊓ ⊓ ⊓) 6. (V V V ⊓)
7. (⊓ V ⊓ ⊓).

b) Fingerings for the ascending chromatic scale:
1. (1-2-3-4) 2. (1-3-2-4) 3. (1-4-2-3) 4. (1-3-4-2)
5. (3-4-1-2) 6. (3-2-4-1) 7. (3-1-2-4) 8. (4-3-1-2)
9. (2-1-3-4) 10. (3-2-1-4).

c) Fingerings for the descending chromatic scale:
1. (4-3-2-1) 2. (4-2-3-1) 3. (4-1-3-2) 4. (4-2-1-3)
5. (2-1-4-3) 6. (2-3-1-4) 7. (2-4-3-1) 8. (1-2-4-3)
9. (3-4-2-1) 10. (3-2-1-4).

Repeat this exercise daily.

ΜΕΡΙΚΑ ΒΑΣΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΧΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΓΙΑ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΜΕΛΕΤΗ

BASIC RIFFS ON THE CHROMATIC SCALE

1ο Σχήμα / 1st Riff

T A B	1	2	3	4	1	2	3	4
	1	2	3	4	1	2	3	4

2ο Σχήμα / 2nd Riff

T A B	1	2	3	4
	1	2	3	4

3ο Σχήμα / 3rd Riff

T A B	1	2	2	3	4	4
	1	2	2	3	4	4

4ο Σχήμα / 4th Riff

T A B	1	1	2	3	3	4
	1	1	2	3	3	4

ΧΑΣΑΠΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ

CHASSAPIKO POLITIKO

♩ = 90-100-110...120

ΜΑΘΗΜΑ 15ο

ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΚΑΛΛΩΠΙΣΜΟΙ

Τρέμολο

Τρέμολο μπορούμε να ονομάσουμε ένα συνεχές και γρήγορο χτύπημα της πέννας σε μία ή περισσότερες χορδές με κίνηση ⊓ V (κάτω-πάνω). Η κίνηση της πέννας είναι σταθερή, ομοιόμορφη και ο ήχος όσον αφορά την ένταση είναι καθορισμένος και ελεγχόμενος όπως επίσης και η χροιά του. Ο συμβολισμός του τρέμολο σημειώνεται με τρείς οριζόντιες γραμμές κάτω από τη νότα και με την ένδειξη *trem.* που σημαίνει τρέμολο. Γιά να παίξουμε σωστά ένα φθόγγο με τρέμολο πρέπει να έχουμε εξασκηθεί αρκετά στο χειρισμό της πέννας σε όγδοα, δέκατα έκτα αλλά και στις μικρότερες αξίες των φθογγοσήμων που θα γνωρίσουμε παρακάτω.

LESSON 15

SPECIAL TECHNIQUES

Tremolo

Tremolo is a continuous fast and alternate picking (⊓ V) on one or more strings. The picking must be stable and the sound clear and balanced. The tremolo mark is three horizontal lines and the word *trem.* below the note. In order to play the tremolo correctly you must have practised a lot of eighth and sixteenth notes picking.

Άσκηση

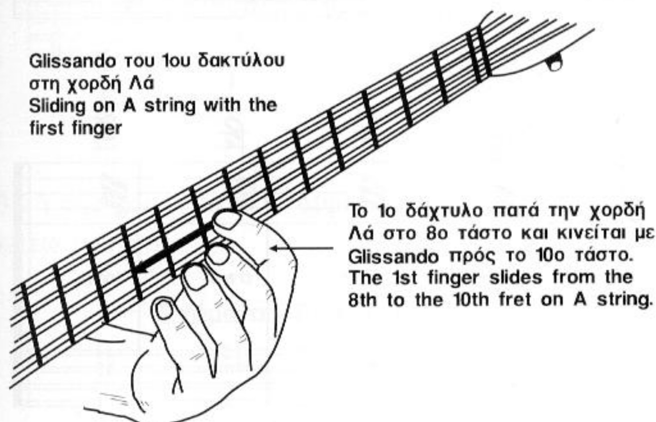
Exercise

Glissando - Γλίστρημα

Το γλίστρημα ενός δακτύλου του αριστερού χεριού σε μία χορδή, από ένα τάστο σε ένα άλλο λέγεται Glissando. Αυτός ο μουσικός καλλωπισμός έχει ένα χαρακτηριστικό και ωραίο ηχητικό αποτέλεσμα. Πάνω στο πεντάγραμμο και στην Tablature σημειώνεται με μία παύλα από το φθόγγο που ξεκινάει το Glissando μέχρι το φθόγγο που τελειώνει.

Glissando-Sliding

Glissando is the sliding of a finger of the left hand on the string from one fret to another. This technique gives a characteristic and nice sound. Its mark is a straight line from the starting note to the ending. The first finger presses the A string on the 8th fret and slides to the 10th fret.

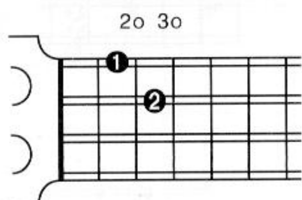
Διπλοί φθόγγοι

1) Οι Διπλοί Φθόγγοι είναι χαρακτηριστικό παίξιμο στο Μπουζούκι. Πρόκειται για διφωνίες που εκτελούνται ή στην 1η και 2η χορδή ή στην 2η και 3η χορδή. Η πέννα κτυπάει ταυτόχρονα και τις δύο χορδές.

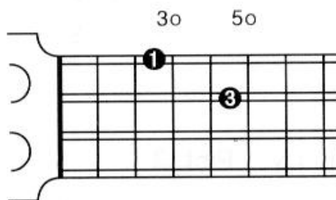
Double voices

1) Double voices are rather characteristic of the bouzouki playing. They are played on the two successive strings, 1st and 2nd or 2nd and 3rd, by picking both strings at the same time.

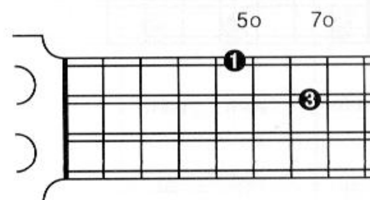
Σχήμα α - Pict. 1

Σχήμα β - Pict. 2

Σχήμα γ - Pict. 3

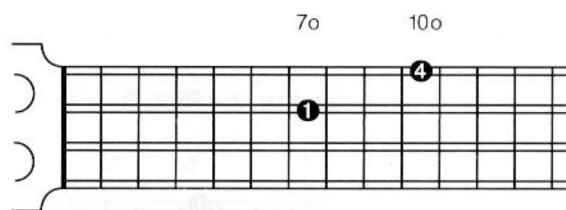

Άσκηση **Exercise**

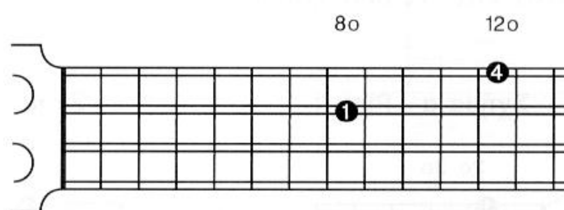
2) Οι προηγούμενες Διφωνίες μπορούν να παιχτούν και αντίστροφα. Δηλαδή οι Διφωνίες που παρουσιάζονται στα προηγούμενα σχήματα α, β, γ μπορούν να παιχτούν όπως παρουσιάζονται (αντίστοιχα) στα σχήματα α′, β′, γ′.

2) The previous double voices can be played inverted. The double voices in the pictures 1, 2, 3 can be played as in 1′, 2′, 3′.

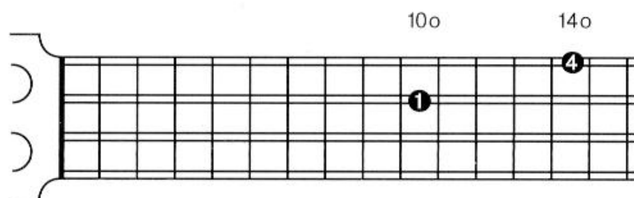
Σχήμα α' - Pict. 1'

Σχήμα β' - Pict. 2'

Σχήμα γ' - Pict. 3'

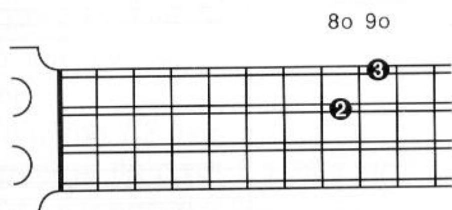

Άσκηση **Exercise**

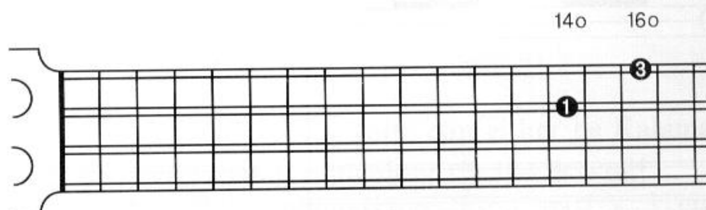
3) Υπάρχουν και οι διφωνίες με την παρακάτω μορφή.

3) You can also play double voices in the following way.

Σχήμα α - Pict. 1

Σχήμα β - Pict. 2

Άσκηση **Exercise**

ΘΕΜΑ (με διφωνίες)

TUNE (with double voices)

♩ = 100-110-120...130

Σημείωση: Το θέμα αυτό είναι βασισμένο στη μελωδική γραμμή ενός τραγουδιού του Α. ΧΑΤΖΗΧΡΗΣΤΟΥ με τίτλο *«Καροτσέρη τράβα»*.

Note: This tune is based on the song *«Karotseri trava»* by A. CHATZICHRISTOS.

ΜΑΘΗΜΑ 16ο

ΔΙΑΦΟΡΑ ΜΕΤΡΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ

1) Απλά Μέτρα: ονομάζονται αυτά που έχουν αριθμητή στο κλάσμα τους αριθμούς 2, 3, 4 δηλαδή απλά μέτρα είναι:
2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 4/8.

2) Σύνθετα Μέτρα: ονομάζονται αυτά που έχουν αριθμητή στο κλάσμα τους αριθμούς 5, 6, 7, 8, 9, 10 ή 12. Τα πιό εύχρηστα σύνθετα μέτρα είναι τα εξής:
5/8, 7/8, 9/8.

Παρακάτω θα αναφερθούν μερικά χαρακτηριστικά γνωστά θέματα στα σύνθετα μέτρα. Θα παρατηρήσετε από τα παραδείγματα ότι γιά κάθε μέτρο υπάρχουν διάφορες ρυθμικές υποδιαιρέσεις έτσι ώστε να έχουμε, π.χ. γιά τα 9/8 Ζεϊμπέκικο και Ζεϊμπέκικο καμηλιέρικο. Εδώ θα αναφέρουμε τα πιό βασικά σχήματα.

Θα επανέλθουμε διεξοδικά στο δεύτερο βιβλίο που αναφέρεται στην τεχνική του οργάνου.

1) Το μέτρο 7/8 ανάλογα με τον τρόπο που θα «μετρηθεί» θα είναι **Καλαματιανό ή Λάζικο**.

α. Το **Καλαματιανό 7/8** το μετράμε ως εξής: Πρώτη κίνηση - 3 όγδοα, δεύτερη κίνηση - 2 όγδοα, τρίτη κίνηση - 3 όγδοα.

LESSON 16

VARIOUS MEASURES

1) Simple measures are called those having 2, 3 or 4 as the numerator of the fraction. Simple measures are:
2/4, 3/4, 4/4, 2/8, 3/8, 4/8.

2) Composed measures are those with 5, 6, 7, 8, 9, 10 as the numerator of the fraction. The most used composed measures are:
5/8, 7/8, 9/8.

We will mention a few examples of composed measures. You will notice that every measure consists of many rythmical subdivisions and so we have 9/8 Zeibekiko and Zeibekiko Kamilieriko.

In the examples you will see some of the most important measures:

1) The 7/8 measure can either be **Kalamatiano or Laziko** depending on the accent.

a. **7/8 Kalamatiano:** First part - 3 eighths, second part - 2 eighths, third part - 3 eighths.

β. Το **Λάζικο 7/8** το μετράμε ως εξής: Πρώτη κίνηση - 2 όγδοα, δεύτερη κίνηση - 2 όγδοα, τρίτη κίνηση - 3 όγδοα.

b. **7/8 Laziko:** First part two eighths, second part two eighths, third part three eighths.

2) Το ίδιο περίπου συμβαίνει και με το μέτρο 9/8. Εδώ βέβαια αναφέρουμε το **Ζεϊμπέκικο καμηλιέρικο** και το **Ζεϊμπέκικο παλιό** (Πλακιώτικο).

α. Το **Ζεϊμπέκικο καμηλιέρικο 9/8** το μετράμε ως εξής: πρώτη κίνηση - 2 όγδοα, δεύτερη κίνηση - 2 όγδοα, τρίτη κίνηση - 2 όγδοα, τέταρτη κίνηση - 3 όγδοα.

2) It's about the same with 9/8 measure. Here we have **Zeibekiko Kamilieriko** and **Old Zeibekiko**.

a. **9/8 Zeibekiko Kamilieriko:** First part two eighths, second part two eighths, third part two eighths, fourth part three eighths.

β. Το **Ζεϊμπέκικο παλιό** (Πλακιώτικο) 9/8 «θεωρητικά» αναλύεται σε εννέα κινήσεις, όπως εξ' άλλου κάθε είδους Ζεϊμπέκικο. Στην πράξη όμως το μετράμε ως εξής :

b. **Zeibekiko palio** (Plakiotiko)

Παρατηρήσεις:

1) Όπως βλέπουμε από το παράδειγμα το παλιό ζεϊμπέκικο είναι ένα σύνθετο μέτρο 9/8.

2) Η 2η, 3η, 7η και η 8η κίνηση είναι αξίας ίση με ένα δέκατο έκτο η κάθε μία.

Note:

1) The Zeibekiko palio is a composed measure of 9/8.

2) The 2nd, 3rd and 8th parts of the measure are equal to a sixteenth.

Θέμα (σε 7/8 Καλαματιανό)

Tune (7/8 Kalamatiano)

♩ = 120-130-140...150

4η θέση

6η θέση

11η θέση

8va

tr

1.

2.

Σημείωση:
Το θέμα αυτό είναι η εισαγωγή από ένα τραγούδι που έγραψε ο Γ. ΜΗΤΣΑΚΗΣ με τίτλο *«Το φουρώ»*.

Note:
This tune is based on the introduction of the song *«To fouro»* by G. MITSAKIS.

Θέμα (σε 7/8 Λάζικο)

Tune (7/8 Laziko)

♩ = 120-130-140...150

1.

2.

8va

Σημείωση:
Το θέμα αυτό είναι βασισμένο σε εισαγωγή τραγουδιού του Γ. ΜΗΤΣΑΚΗ με τίτλο *«Παλαμάκια»*.

Note:
This tune is based on the introduction of the song *«Palamakia»* by G. MITSAKIS.

Θέμα (σε 9/8 Ζεϊμπέκικο Καμηλιέρικο)

Tune (9/8 Zeibekiko kamilieriko)

Σημείωση:
Το θέμα αυτό είναι βασισμένο στο τραγούδι του Μ. ΒΑΜΒΑΚΑΡΗ με τίτλο *«Τα ματόκλαδά σου λάμπουν»*.

Note:
This tune is based on the song *«Ta matoklada sou lamboun»* by M. VAMVAKARIS.

Θέμα (σε 9/8 Ζεϊμπέκικο παλιό)

Tune (9/8 Zeibekiko palio)

♩ = 50-60-70...80

Σημειώσεις:

1) Το θέμα αυτό είναι η εισαγωγή του τραγουδιού με τίτλο *«Δεν ξέρω πόσο σ' αγαπώ»* που έγραψε ο Α. ΚΑΛΔΑΡΑΣ.

2) Στο θέμα αυτό παρατηρούμε μία νέα αξία φθογγοσήμων που σημειώνεται με το σημείο 𝅘𝅥𝅰. Ονομάζεται **τριακοστό δεύτερο** και είναι ίσο με το μισό της διάρκειας ενός δεκάτου έκτου. Τέσσερα τριακοστά δεύτερα είναι ίσα με ένα όγδοο. Σε πολλά βιβλία με συλλογές Λαϊκών τραγουδιών διασκευασμένα γιά Μπουζούκι θα συναντήσουμε φθογγόσημα τριακοστών δευτέρων. Ειδικά σε Λαϊκά τραγούδια με μέτρα 9/8 αλλά και 7/8.

3) Γιά να παίξουμε εύκολα μία μελωδία (με τριακοστά δεύτερα) σε μέτρο 9/8 μπορούμε να κάνουμε τα εξής :

α. Να μετρήσουμε το μέτρο των 9/8 σαν μέτρο 9/4 όπως σημειώνεται στο παράδειγμα.

β. Τις αξίες όλων των φθογγοσήμων να τις μετρήσουμε στην αμέσως μεγαλύτερη αξία του. Δηλαδή τα όγδοα να τα μετρήσουμε όπως τα τέταρτα, τα δέκατα έκτα να τα μετρήσουμε όπως τα όγδοα και τα τριακοστά δεύτερα να τα μετρήσουμε όπως τα δέκατα έκτα.

Note:

1) This tune is the introduction of the song *«Den xero posso s' agapo»* by A. KALDARAS.

2) In this song we notice a new rythmical value symbolised by 𝅘𝅥𝅰 . Its called a **thirty second** and equals half of the value of one sixteenth. Four thirty seconds equal an eighth. You can find many 32nds in books about Greek traditional music and especially music played with bouzouki, with 9/8ths and 7/8ths measures.

3) In order to play a tune (with 32nds) with 9/8ths we can:

a. play the 9/8ths measure as a 9/4ths measure.

b. play the eighths as we play the 4ths, the 16nths as the eighths and the 32nds as the 16nths.

Το ίδιο θέμα (με απλοποίηση των αξιών)

The same tune (with siplified rhythmic notation)

♩ = 50-60-70...80

Θέμα (σε 9/8 Ζεϊμπέκικο παλιό)

Tune (9/8 Zeibekiko palio)

♩ = 50-60-70...80

Σημειώσεις:

1) Το θέμα αυτό είναι η εισαγωγή του τραγουδιού με τίτλο *«Άνοιξε-άνοιξε»* που έγραψε ο Ι. ΠΑΠΑΪΩΑΝΟΥ.

2) Στη μελωδία αυτή έχουμε μία νέα αξία φθογγοσήμων. Ονομάζεται **εξηκοστό τέταρτο** και σημειώνεται με το σύμβολο (𝅘𝅥𝅱). Είναι ίσο με το μισό της διάρκειας ενός δέκατου έκτου. Τέσσερα εξηκοστά τέταρτα είναι ίσα με ένα δέκατο έκτο.

Note:

1) This tune is the introduction of the song *«Anixe-anixe»* composed by I. PAPAIOANNOU.

2. In this tune we have a new rythmical value, called **sixty fourth** and symbolised by (𝅘𝅥𝅱). It equals half of the value of a 32nd. Four sixty fourths equal a sixteenth.

ΜΑΘΗΜΑ 17ο

LESSON 17

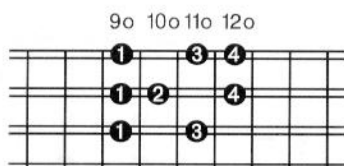
Δρόμος ΡΕ ματζόρε

Η δακτυλοθεσία γιά το Δρόμο ΡΕ ματζόρε είναι αντίστοιχη με αυτή του Δρόμου ΝΤΟ ματζόρε.

D major scale

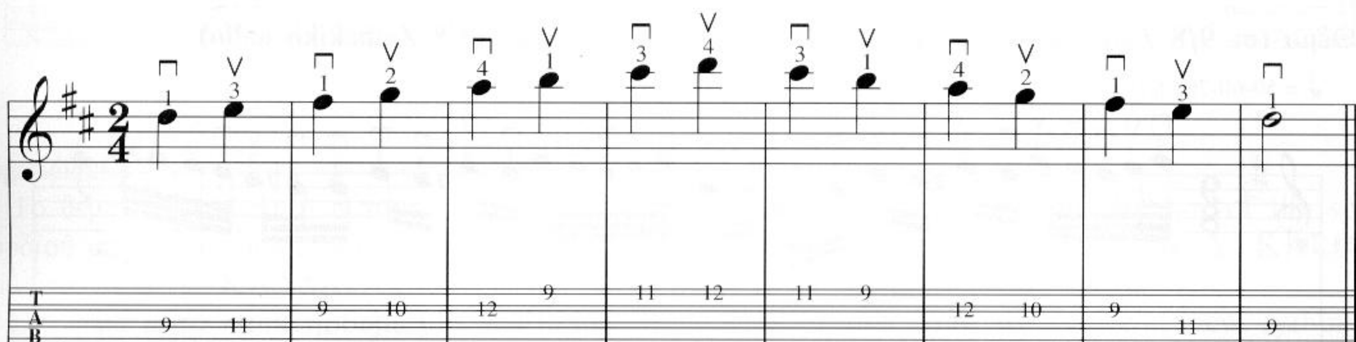
The fingering of the D major scale is the same as the C major scale.

Σχήμα - Picture

Οι φθόγγοι του Δρόμου ΡΕ ματζόρε

The notes of the D major scale

Σημείωση:

Εκτός από αυτή τη δακτυλοθεσία μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε και μία άλλη που αναφέρεται παρακάτω στη Λαϊκή Μελωδία σε Δρόμο ΡΕ ματζόρε.

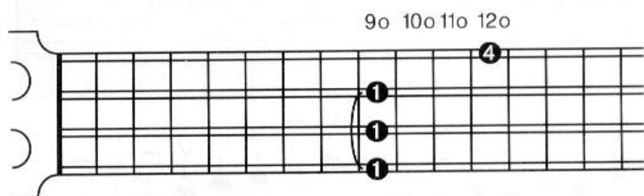
Note:

Besides this fingering we can also use another one described later on in the traditional tune in D major scale.

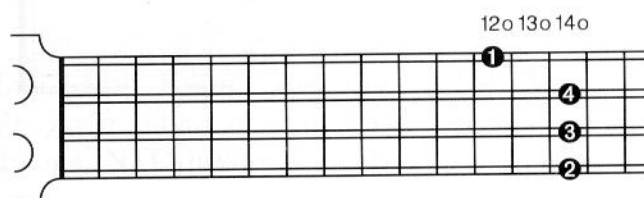
Οι κύριες συγχορδίες
του δρόμου ΡΕ ματζόρε

Οι κύριες συγχορδίες του Δρόμου ΡΕ ματζόρε προκύπτουν όπως και στο δρόμο ΝΤΟ ματζόρε και είναι οι εξής : 1η βαθμίδα ΡΕ ματζόρε, 4η βαθμίδα ΣΟΛ ματζόρε και 5η βαθμίδα ΛΑ ματζόρε.

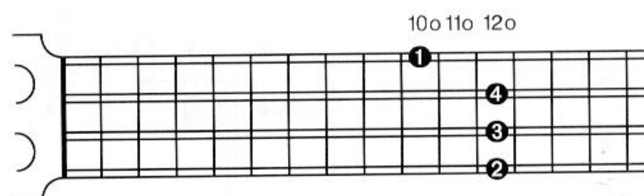
Ρε ματζόρε - D

Λα ματζόρε - A

Σόλ ματζόρε - G

The principal chords of D major scale

The principal chords of the D major scale are formed in the same way as in the C major scale and they are: 1st degree D major, 4th degree G major and 5th degree A major.

Λαϊκή Μελωδία σε Δρόμο ΡΕ ματζόρε

Traditional tune in D major Scale

ΜΑΘΗΜΑ 18ο

LESSON 18

Δρόμος ΡΕ χιτζάζ

D hitzaz mode

Σχήμα

4ο 5ο 6ο 7ο 8ο 9ο 10ο 11ο 12ο

Σημείωση: Κύριες συγχορδίες του Δρόμου ΡΕ χιτζάζ είναι οι εξής : ΡΕ ματζόρε, ΣΟΛ μινόρε, ΝΤΟ μινόρε και ΜΙ♭ ματζόρε.

Note: The principal chords of the D hitzaz mode are:
D major, G minor, C minor and E♭ major.

Λαϊκή Μελωδία σε Δρόμο ΡΕ χιτζάζ

Traditional tune in D hitzaz mode.

8va

8va

Σημείωση:
Αυτή η Λαϊκή Μελωδία είναι η εισαγωγή του τραγουδιού με τίτλο *«Νύχτωσε χωρίς φεγγάρι»* που έγραψε ο Α. ΚΑΛΔΑΡΑΣ.

Note:
This tune is the introduction of the song *«Nichtosse horis fengari»* composed by A. KALDARAS.

Άσκηση δεξιοτεχνίας
σε δρόμο ΡΕ χιτζάζ

Technical study in D hitzaz mode

Πληροφορία:
Έξη φθογγόσημα της ίδιας αξίας ενωμένα με μία καμπύλη και τον αριθμό (6) αποτελούν ένα **εξάηχο** και έχουν διάρκεια ίση με τέσσερα φθογγόσημα της ίδιας αξίας. Στην άσκηση δεξιοτεχνίας έχουμε εξάηχο τριακοστών δευτέρων που χρησιμοποιείται συχνά στα Λαϊκά τραγούδια.

Note:
Six notes of the same value tied by a curved line and the number 6 over them form a **sextuplet** and is performed in the same time as that of 4 notes of the same value. In this technical study we have a sextuplet of thirty seconds very common in traditional music.

ΜΑΘΗΜΑ 19ο

Δρόμος Μί ουσάκ

Το Δρόμο ΜΙ Ουσάκ θα τον γνωρίσουμε όπως παίζεται σε δύο χορδές. Παρακάτω αναφέρονται οι δύο περισσότερο εύχρηστοι τρόποι. Παρατηρείστε ότι έχουν διαφορετική δακτυλοθεσία στην κατιούσα από την ανιούσα.

LESSON 19

E oussak mode

We play the E Oussak mode on two strings. Here you will see the two most common ways. Notice the different fingering of the descending and the ascending scales.

α ΄τρόπος

1st fingering

β ΄τρόπος

2nd fingering

Άσκηση δεξιοτεχνίας σε δρόμο ΜΙ ουσάκ

Technical study in E oussak mode

♩ = 90-100-110...120

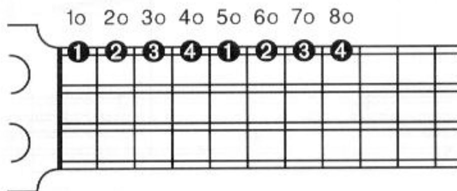
ΜΑΘΗΜΑ 20ο

LESSON 20

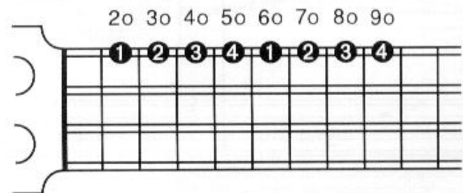
Φράσεις σε χρωματική κίνηση

Chromatic movements

Σχήμα α - Pict. 1

Σχήμα β - Pict. 2

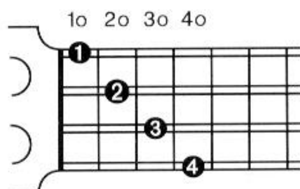
Η άσκηση αυτή θα παιχθεί μέχρι το 18ο τάστο και σε όλες τις χορδές.
Η άσκηση αυτή να μελετάται καθημερινά.

This exercise should be played daily until th 18th fret and on all the strings.
The exercise must be practiced every day.

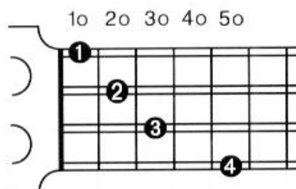
Δεξιοτεχνία με φράσεις αρπισμάτων

Technical studies with arpegios

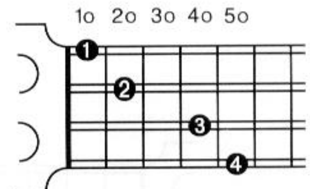
Σχήμα α - Pict. 1

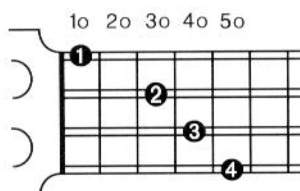
Σχήμα β - Pict. 2

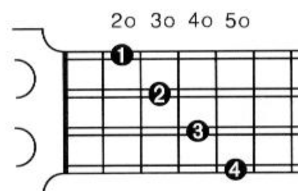
Σχήμα γ - Pict. 3

Σχήμα δ - Pict. 4

Σχήμα ε - Pict. 5

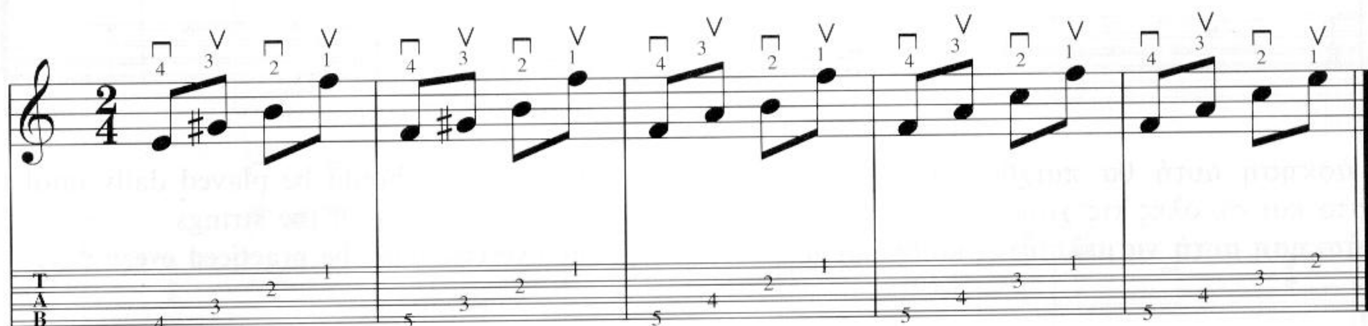
Άσκηση **Exercise**

Η άσκηση θα παιχθεί μέχρι και το 18ο τάστο. Άλλη παραλλαγή αυτής της άσκησης είναι η παρακάτω.

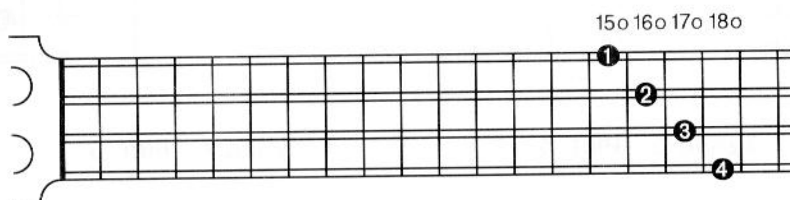
This exercise should be played until the 18th fret. A variation of this is the following one.

Άσκηση **Exercise**

Η κατιούσα μορφή αυτής της άσκησης ξεκινά με το 4ο δάκτυλο του αριστερού χεριού στο 18ο τάστο όπως φαίνεται στο σχήμα.

The descending position of this exercise starts with the 4th finger of the left hand on the 18th fret.

Άσκηση

Exercise

♩ = 80-90-100-110...160

ΜΑΘΗΜΑ 21ο

Αλλαγή θέσεων στην ταστιέρα

Η σωστή επιλογή των θέσεων που θα τοποθετηθούν οι φράσεις ενός τραγουδιού με τη σωστή δακτυλοθεσία και χειρισμό της πέννας είναι τα κυριότερα και βασικότερα σημεία γιά τη σωστή και άνετη εκτέλεση του τραγουδιού.

Στο βιβλίο αυτό έχουν αναφερθεί ασκήσεις, θέματα και τραγούδια όπου παρατηρείται το φαινόμενο της αλλαγής θέσεων. Παρακάτω αναφέρονται δύο θέματα. Ενα κλασικό θέμα του MOZART, το *«Rondo Alla Turka»* με επιδράσεις πέραν των Δυτικοευρωπαϊκών δεδομένων της εποχής και ένα Λαϊκό Θέμα που είναι η εισαγωγή ενός τραγουδιού του ΜΠΑΓΙΑΝΤΕΡΑ (Δημ. Γκόγκου) με τίτλο *«Χατζηκυριάκειο»*.

Παρατηρήστε πως τοποθετούνται τα δάκτυλα στις αλλαγές των θέσεων.

Ακολουθήστε πιστά τις υποδείξεις γιά τα δάκτυλα, το χειρισμό της πέννας και περισσότερο τις ενδείξεις του μετρονόμου.

LESSON 21

Changing positions on the fretboard

The right choice of the position of the phrases of a song along with the right fingering on the fretboard are the most important factors of the correct and accurate performance of the song.

In this book you have seen, studies, songs and themes with changing position. Below, there are two themes: One by MOZART *«Rondo alla Turka»* and another, a traditional tune, which is the introduction to the song *«Hatzikiriakio»* by BAYANTERAS (Gogos).

Notice the fingering on changing position, follow the fingerings, the use of the pick and the metronome.

RONDO ALLA TURKA

RONDO ALLA TURKA

♩ = 40-50-60...100

3η θέση

2η θέση

6η θέση

7η θέση

1.

3η θέση

2.

5η θέση

2η θέση

3η θέση

2η θέση

6η θέση

7η θέ…

Λαϊκό Θέμα **Traditional Tune**

♩ = 40-50-60...100

5η θέση

4η θέση

5η θέση

11η θέση

περάσματα του 1ου δακτύλου

1.

5η θέση

2.

5η θέση

ΜΑΘΗΜΑ 22ο

Κλίμακες σε μία χορδή

Παρακάτω θα αναφέρουμε την κλίμακα ΦΑ Ματζόρε στη χορδή ΡΕ. Η εκτέλεση μιάς κλίμακας σε μία χορδή έχει μία ιδιαίτερη δακτυλοθεσία και είναι αρκετά εύχρηστη.

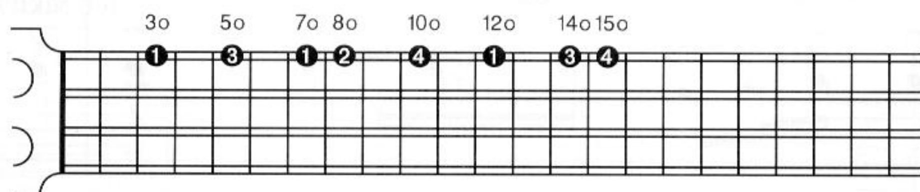
LESSON 22

One string scales

Here, you can see the F Major scale on D string. The performance of a scale on a string needs a particular fingering and it's rather easy.

Δρόμος ΦΑ Ματζόρε στη χορδή ΡΕ

F Major scale on D string

Οι φθόγγοι του Δρόμου ΦΑ Ματζόρε (στη χορδή ΡΕ)

The notes of F Major scale (on D string)

TAB: 3 5 | 7 8 | 10 12 | 14 15 | 14 12 | 10 8 | 7 5 | 3

Άσκηση στην κλίμακα ΦΑ Ματζόρε **Exercise on F Major scale**

T A B: 3 5 7 8 10 12 14 15 | 14 15 14 12 10 8 7 5 | 3

Άσκηση δεξιοτεχνίας **Technical study**

T A B: 15 14 12 14 12 10 12 10 | 8 | 14 12 10 12 10 8 10 8 | 7

T A B: 12 10 8 10 8 7 8 7 | 5 | 10 8 7 8 7 5 7 5 | 3

Σημείωση:
Προσέξτε τα περάσματα που κάνει το 1ο δάκτυλο.

Note:
Be careful with the movements of the 1st finger.

ΜΑΘΗΜΑ 23ο

«Φράσεις - απαντήσεις» στο Λαϊκό τραγούδι

Ακούγοντας ένα λαϊκό τραγούδι θα διακρίνουμε τον κυρίαρχο ρόλο του μπουζουκιού στην εισαγωγή και στις «απαντήσεις». Οι «απαντήσεις» είναι εκείνες οι Μελωδικές κινήσεις που είναι αναγκαίες να παιχτούν σε μιά «αναπνοή» ή «παύση» του τραγουδιστή ή στη σύνδεση δύο Μελωδικών φράσεων. Αν και αυτό το ζήτημα είναι πολύ μεγάλο είναι αναγκαίο να αναφέρουμε μερικές κλασικές περιπτώσεις. Σε γενικές γραμμές μπορούμε να πούμε ότι το Μπουζούκι παίζει τις εξής μελωδικές κινήσεις:

1) Χρωματική φράση.
2) Επανάληψη της τελευταίας φράσης του τραγουδιστή.
3) Μία μορφή της κλίμακας που είναι γραμμένο το τραγούδι με διάφορες χρονικές αξίες.
4) Συνδυασμό των παραπάνω κινήσεων 1, 2 και 3.

LESSON 23

«Phrases - answers» in the Greek Traditional Music

What is really important for a bouzouki player is the fill in of a song.
When you listen to a traditional music record, you can distinguish the importance of the bouzouki in the introduction and the fill ins.
Fill ins are the phrases between two lines of a song.
This is really important and we have to mention some typical cases.
These fill ins can be achieved by one of the following ways:

1) Chromatic phrase.
2) Repetition of the last phrase of the singer.
3) A part of the scale of the song but in different rythmical variations.
4) A combination of the above 1, 2, 3.

Θέμα (με χρωματική κίνηση)

Tune (with chromatic phrase)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η άμα - ξα μές τη βρο -

E B7

χή FILL-IN

E

6 9 8 7 6 6 7 9

τράβ' αμα - ξά μου μη βρα - χεί

A B7 E

11

Σημείωση: Το θέμα αυτό είναι βασισμένο σε ένα τραγούδι του Α. ΧΑΤΖΗΧΡΗΣΤΟΥ με τίτλο *«Η άμαξα μες στη βροχή».*

Note: This tune is based on a song by A. HATZICHRISTOS titled *«I amaxa mes ti vrochi».*

Θέμα (με επανάληψη της τελευταίας φράσης του τραγουδιστή)

Tune (with repetition of the last phrase of the singer)

Rhumba

Σβή - σε τη φλό - γα γιά σέ - να που έ - χω θα πε - θά - νω δεν α - ντέ - χω

Em B7 C B Em B7

FILL-IN κ.λπ.

Σημείωση:
Το θέμα αυτό είναι απόσπασμα από το τραγούδι με τίτλο *«Σβήσε την φλόγα»* που έγραψε ο Μ. ΧΙΩΤΗΣ.

Note:
This tune is part of the song *«Svisse ti flogha»* by M. CHIOTIS.

Θέμα (με μορφή κλίμακας) - Ζεϊμπέκικο

Tune with part of the scale - Zeibekiko

Σ' έ - ε - να βρά - χο φα - α - γω - μέ - νο FILL-IN κ.λπ.

Σημείωση:
Το θέμα αυτό είναι απόσπασμα από το τραγούδι με τίτλο *«Σ' ένα βράχο φαγωμένο»* που έγραψε ο Α. ΚΑΛΔΑΡΑΣ.

Note:
This tune is part of the ong *«S' ena vracho faghomeno»* by A. KALDARAS.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Πως να βελτιώσετε τον ήχο σας

Η βελτίωση του ήχου σας πριν απ' όλα έρχεται μέσα από τη συνεχή και επίμονη εξάσκησή σας πάνω στο μπουζούκι. Χρειάζεται ακόμη να ακούτε πολλή λαϊκή μουσική και σε κάθε ευκαιρία να παρακολουθείτε πως παίζουν οι βιρτουόζοι του οργάνου. Ιδιαίτερα χρήσιμο γιά την εξέλιξή σας θα ήταν να παίζετε με κάποιον άλλον που παίζει ένα όργανο συνοδείας π.χ. πιάνο ή κιθάρα.

Εάν τα πιό πάνω τηρούνται σχολαστικά, τότε μπορείτε συμπληρωματικά και μόνον να πετύχετε βελτίωση και εμπλουτισμό του ήχου σας και με άλλους τρόπους.

Και πρώτα με την απόκτηση ενός σωστού οργάνου. Είναι γεγονός ότι σ' ένα φθηνό και μέτριο μπουζούκι δεν μπορούμε να πετύχουμε πολλά πράγματα στον τομέα του ήχου.

Ένα μπουζούκι, λοιπόν, φτιαγμένο από ένα καλό μάστορα με σωστά υλικά είναι απαραίτητο γιά να πετύχετε ένα σωστό ήχο. Αν τώρα θελήσετε να ασχοληθείτε επαγγελματικά με το μπουζούκι, τότε πρέπει να βάλετε στόχο και ορισμένες άλλες αγορές: ένα καλό μαγνήτη, ένα καλό ενισχυτή και μερικά ηλεκτρονικά εφέ. Επειδή η επιλογή του μαγνήτη και του ενισχυτή είναι περισσότερο ζήτημα προσωπικού γούστου, θα πούμε δύο λόγια μόνον γιά τα ηλεκτρονικά εφέ (ή πετάλια) που άρχισαν τελευταία να χρησιμοποιούνται ευρέως και στο μπουζούκι.

USEFUL INFORMATION

How to improve your sound

You improve your sound by the continuous practicing. You should listen to this kind of music quite a lot and watch carefully how the masters of the bouzouki play.

It would be better to study with other people playing other instruments too, especially the piano or the quitar.

There are ways, too, to improve your sound.

First of all by using a good instrument. By using a cheap one you can't have a good sound.

A Bouzouki made by a good craftsman is essential if you want to have a really good sound.

If you want to become a professional bouzouki player you'll have to buy other things as well, like a good pick-up, a good amplifier and some electronic effects like equalizer, reverb or compressor-sustainer.

EQUALIZER (ή ΙΣΟΣΤΑΘΜΙΣΤΗΣ)

Συνήθως οι χώροι όπου παίζουμε ένα όργανο (με εξαίρεση ίσως ένα studio) δεν πληρούν τις προϋποθέσεις μιάς σωστής και ομοιόμορφης διασποράς του ήχου. Το equalizer μας βοηθά να διορθώσουμε τις ατέλειες ενός χώρου από ηχητική άποψη. Διαθέτει πολλαπλά φίλτρα μοιρασμένα σ' όλο το ακουστικό φάσμα. Κάθε φίλτρο έχει το δικό του διακόπτη. Ρυθμίζοντας ανάλογα αυτό το διακόπτη μπορούμε να ακυρώσουμε τις αρνητικές επιδράσεις ενός χώρου. Ακόμη μπορούμε να διορθώσουμε το σήμα κάποιας χορδής του μπουζουκιού που ακούγεται πιό τονισμένα σε σχέση με τις άλλες χορδές. Έτσι ο ήχος μας γίνεται ομοιόμορφος και τονισμένος.

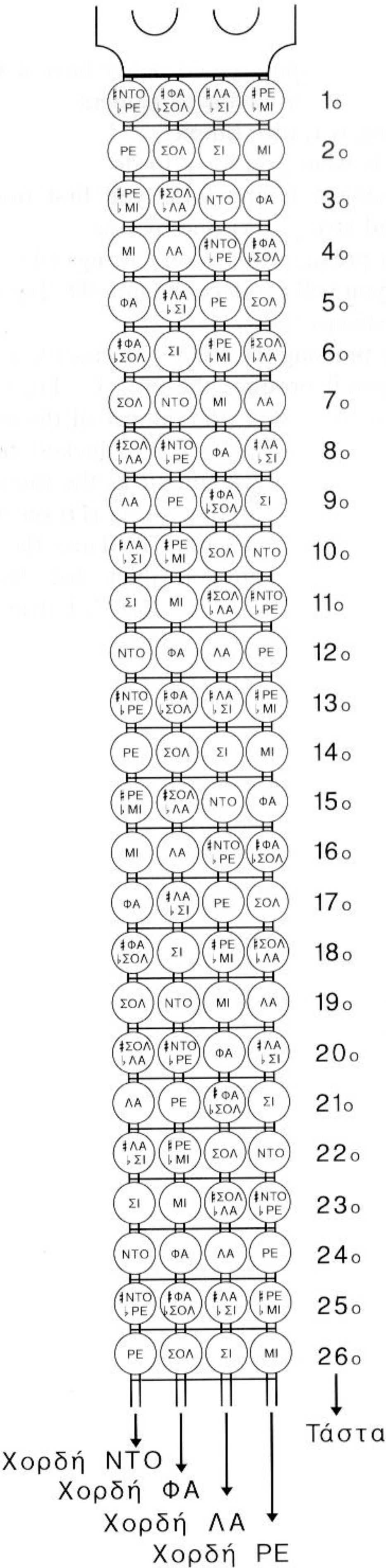
REVERB (ή ΒΑΘΟΣ)

Με το ΒΑΘΟΣ επεμβαίνουμε πάλι στην κακή ηχητική ενός χώρου. Ανάλογα με τη ρύθμιση που κάνουμε, δημιουργείται η αίσθηση ότι το μπουζούκι παίζει σ' ένα μεγάλο χώρο όπου ο ήχος αντανακλάται και επιστρέφει πιό πλούσιος. Οι περισσότεροι ενισχυτές διαθέτουν ΒΑΘΟΣ (κλασικός υπήρξε ο TWIN REVERB της FENDER) αλλά η ποιότητα του REVERB δεν συγκρίνεται μ' εκείνη μιάς ξεχωριστής μονάδας ιδιαίτερα μάλιστα αν αυτή είναι ψηφιακή (DIGITAL REVERB).

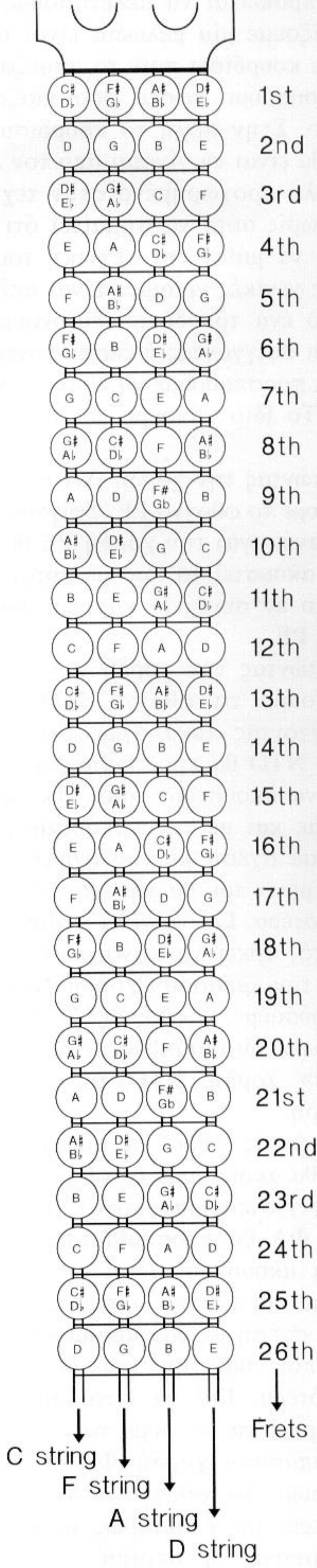
COMPRESSOR-SUSTAINER

Το COMPRESSOR δίνει όγκο και δύναμη στο σήμα του μπουζουκιού και το SUSTAIN διάρκεια αντίστοιχη με το χρόνο που κρατάμε τη χορδή. Έτσι ο ήχος δεν πέφτει απότομα και έχει περισσότερη διάρκεια. Το μπουζούκι χρησιμοποιεί πιό πολύ τα πετάλια που αναφέραμε. Σπανιότερα σε ειδικές περιπτώσεις χρησιμοποιούνται και άλλα όπως το PHASER (συνήθως στα Λαϊκοδημοτικά που κάνει τον ήχο «κυματιστό» και περιστροφικό ή το OCTAVE που δημιουργεί μιά νότα μία ή δύο οκτάβες χαμηλότερα από τη νότα που παίζουμε. Η νότα αυτή συνδυάζεται με την αρχική και δημιουργείται ένας πλούσιος και βαθύς ήχος. Τα παραπάνω είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν και σε συνδυασμό.

Οι νότες στην ταστιέρα του οργάνου

The notes on the fretboard

Πως κουρδίζουμε το μπουζούκι

Όταν πρόκειται να μελετήσουμε μία άσκηση ή να παίξουμε μία μελωδία είναι υποχρεωτικό να έχουμε κουρδίσει πριν το μπουζούκι. Μόνο έτσι θα ακούσουμε σωστά όσα παίζουμε πάνω στο όργανο. Στην αρχή το κούρδισμα του οργάνου καλό θα είναι να γίνεται από τον Δάσκαλο ή από ένα φίλο προχωρημένο στην τεχνική του οργάνου, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι ο μαθητής δεν πρέπει να μάθει την τεχνική του κουρδίσματος που σε γενικές γραμμές είναι απλή. Έτσι...

1) Από ένα τονοδότη «παίρνουμε» ένα φθόγγο ΛΑ και σφίγγοντας ή ξεσφίγγοντας την μία χορδή ΛΑ προσπαθούμε να είναι οι δύο φθόγγοι ΛΑ ίδιοι. Το ίδιο κάνουμε και με την άλλη χορδή ΛΑ.

2) Πατώντας την χορδή ΛΑ στο 5ο τάστο θα ακούσουμε το φθόγγο ΡΕ. Σφίγγοντας ή ξεσφίγγοντας (ανάλογα) την χορδή ΡΕ θα προσπαθήσουμε να ακουστεί το ίδιο με αυτόν το φθόγγο ΡΕ. Το ίδιο εν συνεχεία κάνουμε και με την άλλη χορδή ΡΕ.

3) Πατώντας την χορδή ΛΑ στο 3ο τάστο θα ακούσουμε το φθόγγο ΝΤΟ. Σφίγγοντας ή ξεσφίγγοντας (ανάλογα) την «πρίμα» (ψιλή) χορδή ΝΤΟ θα προσπαθήσουμε οι δύο φθόγγοι ΝΤΟ να ακουστούν ίδιοι. Το ίδιο εν συνεχεία κάνουμε και με την «μπάσσα» (χοντρή) χορδή ΝΤΟ σε σχέση με την (ψηλή) «πρίμα» χορδή ΝΤΟ, μόνο που θα την κουρδίσουμε μία ογδόη χαμηλότερα. Γιά να γίνει περισσότερο κατανοητό αυτό, αρκεί να κάνουμε το εξής: Αν πατήσουμε την «μπάσσα» χορδή ΝΤΟ στο 12ο τάστο θα ακούσουμε το φθόγγο ΝΤΟ (πάλι) μία ογδόη ψηλότερα, ίδιο ακριβώς με αυτόν που παράγει η «πρίμα» χορδή ΝΤΟ αν την «κτυπήσουμε» ελεύθερη.

4) Πατώντας τώρα τη μία χορδή ΡΕ στο 3ο τάστο θα ακούσουμε το φθόγγο ΦΑ. Σφίγγοντας ή ξεσφίγγοντας (ανάλογα) την «πρίμα» (ψιλή) χορδή ΦΑ θα προσπαθήσουμε οι δύο φθόγγοι ΦΑ να ακουστούν ίδιοι. Το ίδιο εν συνεχεία κάνουμε και με την «μπάσσα» (χοντρή) χορδή ΦΑ σε σχέση με την «πρίμα» (ψιλή) χορδή ΦΑ μόνο που θα την κουρδίσουμε μία ογδόη χαμηλότερα. Γιά να καταλάβουμε τι σημαίνει αυτό αρκεί να κάνουμε το εξής: Αν πατήσουμε την «μπάσσα» χορδή ΦΑ στο 12ο τάστο θα ακούσουμε το φθόγγο ΦΑ (πάλι) μία ογδόη ψηλότερα, ίδιον ακριβώς με αυτόν το φθόγγο που παράγει η «πρίμα» χορδή ΦΑ αν τη χτυπήσουμε ελεύθερη.

How to tune the bouzouki

Before starting to play, you must tune the instrument.

In the beginning you'd better have it tuned by a teacher or an advanced student.

Tuning is rather simple.

This is what you have to do:

1) Using a tuning fork, you first tune the two second strings (A) one by one.

2) By pressing the second strings (A) on the fifth fret, you will produce the note D. Try to tune the first strings (D).

3) By pressing the second strings (A) on the third fret you'll produce the note C. Try to tune the fourth string (C), (the thinner of the two). If you press the fourth string (the thickest one) on the 12th fret you must tune it as the thinnest string.

4) By pressing the first string (D) on the 3rd fret you'll produce the note F. Tune the thin third string. By pressing the thick 3rd string on the 12th fret, tune it as the thin 3rd string.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ FAGOTTO

ΒΑΣΙΚΟΙ ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

ISBN: 960-7075-25-0